

Korėjos byla Taryboj

Lake Success — Lapkričio 27 d. prasidėjo Korėjos byla Saugumo Taryboje. Jung. Valst. delegatas Warren R. Austin apkaltino Kinijos raudonuosius agresiją prieš Jung. Tautas. Pažymėjo, kad raudonoji Kinija - pradėjo karą, kuris gali išvirsti į Pasaulinį. Jis pastatė 20 klausimų Kinijos komunistams. Beveik visi klausimai liečia komunistinės Kinijos intervenciją. Paskutiniu klausimu prašoma raudonųjų delegacija atsakyti, ar Pekingas vadovaujasi kinų interesais ar didžiosios Rusijos, kuri jau pakankamai yra atsiėmusi iš Mandžiūrijos kinų tautos sąskaiton.

Komunistinės Kinijos delegato reikalavimai

Lapkričio 28 d. komunistinės Kinijos delegatas, gen. Wu Hsiuchuan, buv. vadas komunistinės kinų armijos, kuri dabar eina prieš gen. MacArthur, kaltino Jung. Valstybes imperializmu, kuris siekia apsupti Kiniją.

Wu savo kalboje suminėjo gen. MacArthur pareiškimą, kurį jis savo laiku padarė karo veteranams dėl Formozos. Wu nurodė, kad iš Formozos, JAV galėtų užpulti kiekvieną Azijos uostą pradedant Vladivostoku ir baigiant Singapuru. Jis pabrėžė, kad Formoza priklausė Kinijai, ką pripažinęs pats prez. Trumanas sausio 5 d. kalboje. Wu pagaliau patiekė tris reikalavimus.

1. kad Jung. Tautų Saugumo Taryba viešai pasmerkėtų ir pritaikintų sankcijas JAV dėl jų ginkluotos agresijos prieš Formozą,

2. kad Saugumo Taryba tuojau imtųsi priemonių, kurios priverstų JAV pasitraukti iš Formozos,

3. kad priverstų JAV ir kitas tautas atitraukti iš Korėjos ginkluotas jų pajėgas ir palikti Pietų ir šiaurinės Korėjos vidaus ginčus susitvarkyti jiems patiems.

KATALIKŲ MOKYKLOS APDEDAMOS MOKESČIAIS

Los Angeles. — Kalifornija yra vienintelė Amerikoje valstybė, kuri privatinės katalikų mokyklas laiko biznio įstai-gomis ir apkrauja dideliais mokesčiais. Šiemet tie mokesčiai nepaprastai pakelti. Viena parapija, pernai sumokėjusi \$4,242.17, šiemet gavo sąskaitą trigubai dides-

Wu kalbėjo kiniškai tokiu pat tonu ir būdu, kaip ir Malikas. Taip pat pertriūbijo tuos pačius klausimus, kaip ir savo laiku Malikas. Kalbėjo dvi valandas.

Viešos pastabos raudonųjų delegatui Wu

Nacionalistinės. Kinijos delegatas d-ras T. F. Tsiang pareiškė, kad Kinija su JAV turi diplomatinius santykius jau 167 m. (nuo 1844 m.), kurie visuomet buvo geri. Nėra Kinijos istorijoje, net elementariausiuose šaltiniuose, kaip mokyklų vadovėliai, jokių žymių, kad Amerika būtų Kiniją nuskriaudusi. Kinija labiausiai kentėjusi seniau nuo caristinės, o dabar nuo Sovietinės Rusijos imperializmo.

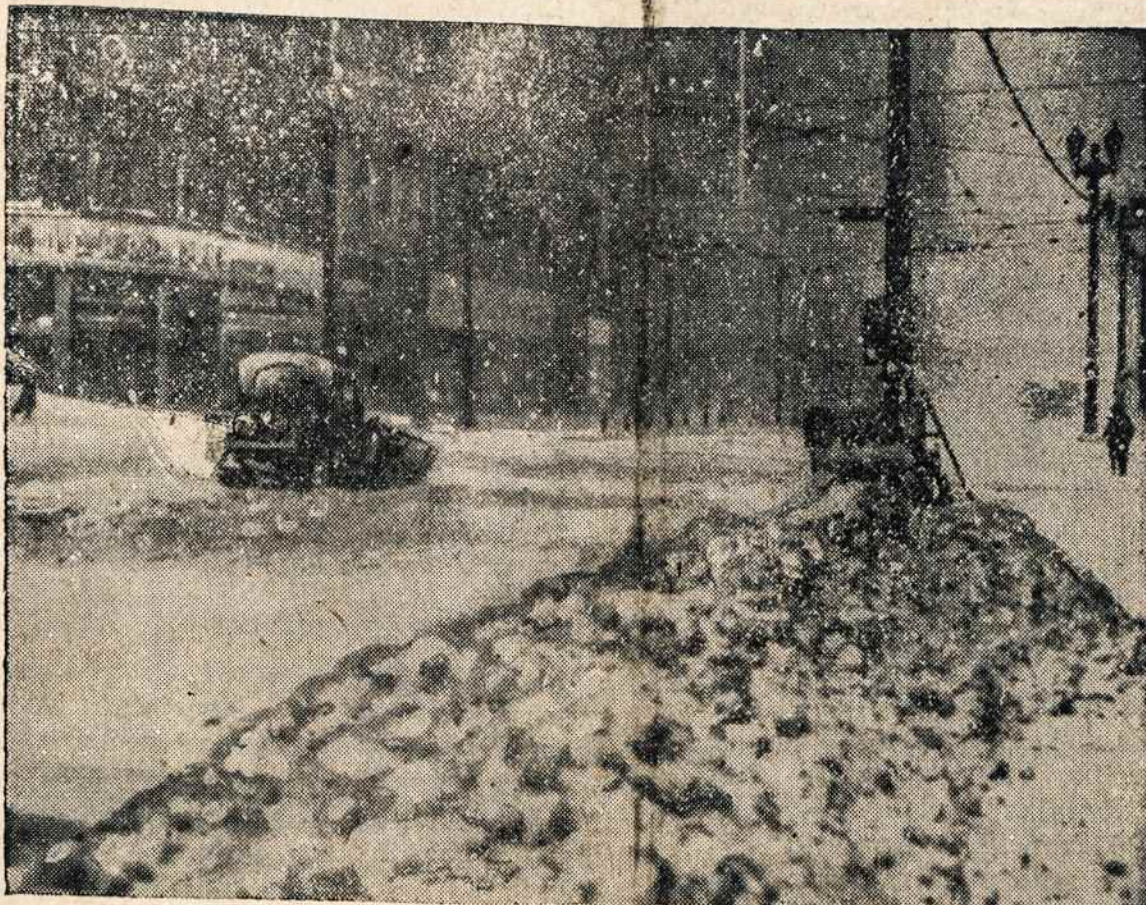
Pietų Korėjos užsienio ministeris pulk. B. C. Limb pareiškė, kad komunistinės Kinijos atstovams buvo leista ateiti į Jung. Tautas su nešvariomis rankomis, kurios jau suteptos krauju.

Gražino 21 graikų vaikai

Evzone, Graikija — Lapkričio 25 d. gražinta 21 graikų vaikas iš Jugoslavijos. Graikijos civilio karo metu, būtent, 1947 ir 1948 m., komunistai sukilėliai išvežė daug vaikų į komunistinius kraštus. Vaikai buvo gražinti tarpininkaujant Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui.

• Kinijos devyni komunistai, atvykę dalyvauti Jungtinių Tautų saugumo tarybos posėdyje, kuriame svarstys komunistų skundą prieš JAV, apgyvendinti Waldorf - Astoria viešbutyje. Jie nusi-skundė sekretoriui Trygve Lie, kad viešbutis perpuikus jų skoniui. Lie, sutikęs komunistus Lake Success, pasakęs, kad jie gali apsigyventi, kur tik jie nori, tačiau patarė apsistoti Waldorf - Astoria. Rusijos atstovas Jakob Malik pataręs jiems pasinaudoti kapitalistinio pasaulio patogumais.

ne — net \$13,173.78. Iš to aišku, kad katalikų mokyklos norima visai užgniaužti. Be to, kat. mokyklų tėvai turi dar mokėti mokesčius išlaidų mokymui tokių mokyklų, kurių jų vaikai nelanko. Ir taip yra vadinamoje demokratinėje Amerikoje.

Vėsus ir sniego pūga Pittsburgėje

Kovosime už laisvę ir teisingumą

Dean Acheson kalba per radio

Washington, D. C. — Trečiadienio vakare, lapkričio 29 d. valstybės sekretorius Dean Acheson per radiją kalbėjo apie užsienio politiką, Korėjos karą ir ten susidariusią padėtį. Jis nurodė, kad komunistų agresija sudaro didelį pavojų pasaulio taikai. Jung. Valstybės yra pasiryžusios kovoti, jeigu bus reikalinga, ginti laisvę ir teisingumą.

“Niekas negali užtikrinti, kad nebus karo”, pareiškė Acheson kalbėdamas tautai ir pasauliui. “Dabartinė krizė yra labai rimta. Tačiau turime nepamesti vilties ir kartu ruoštis sutikti

blogį”. Acheson rimtai reikalavo, kad kinai sustotų begėdiškai puolę Korėją. “Dabar yra jų valanda apsispręsti”, sakė jis. “Komunistinės Kinijos vadai dabar stovi žmonijos teisme. Pasaulis seka jų veiksmus Korėjoj ir Lake Success. Ar jie atstovaus savo interesus ar bus mulkiais kitų?”

Acheson pilnai pasitiki Jungtinėms Tautoms, kad jos stengsis sustabdyti kinų puolimą. Jis kinų komunistų puolimą Korėjoje surišo su komunistų revoliuciniu judėjimu visame pasaulyje. Jis sakė turįs viltį, kad

“Sovietų Rusijos valdovai, sutikę laisvo pasaulio stiprią jėgą, gal būt, išsižadės savo siekimų.” Acheson išpėjo visas laisvas tautas, kad jos gali būti Sovietų Rusijos pavergtos ir sunaikintos, jeigu nebus pasirošiusios ginti savo laisvę ir nepriklausomybę.

Acheson ragino kinus įrodyti Jungtinėms Tautoms, kad jie “atstovauja savo interesus” ir nėra Sovietų Rusijos pastumdėliai. Jis pasiūlė šešių punktų programą. Jo programa reikalauja: Jungtinių Tautų aktyvios veiklos; Šiaurės Atlanto paktą praplėsti į kitus kraštus; skubotai stiprinti šio krašto ir jo sąjungininkų karinę galią; užmegsti ekonominį bendradarbiavimą tarp tautų; būti pasirošiusiems tartis dėl tarptautinių nesutarimų ir tvirtai įvertinti morale, kuri yra reikšminga mūsų gyvenimui.

Komunistai bijo Dievo Motinos

Berlynas. — Vokietija pasiekė žinios, kad už geležinės sienos komunistai yra baisiai iširdę, kam popiežius paskelbė švenč. Marijos Dangulės dogmą. Apie tai jie neleidžia kunigams net bažnyčioje užsiminti. Vilniuje kun. D. Humnickis buvo areštuotas už pamokslą, pasakytą bažnyčioje apie Dievo Motinos paėmimą į dangų. Taip pat komunistai surinko knygas apie Mariją ir pavėikslus ir juos miesto aikštėje sudegino. Tas pats padaryta Rygoje. Ir jie dar galba apie religijos laisvę Sovietijoje.

Rinkimai Bavarijoj

Muenchen — Praeitą sekmadienį socialistai laimėjo rinkimus į šio krašto parlamentą ir Bavarijoje tuo suduodami stiprų smūgį Vokietijos apginklavimo planui Vakarinės Europos gynybai. Ligi šiolei tradiciškai Bavarijoj turėdavo persvarą krikščionys demokratai.

Pavojus Europai

Frankfurtas. — Pranešama, kad Sov. Rusija turi Vokietijoje 6 armijas, sudarytas iš 33 divizijų, 10 jų gerai ginkluotos. Jeigu rusai jas nukreiptų į V. Europą padėti Kinijai, tai Europa būtų nugriebta už gerklės.

Griežtumo su Kinija

Lake Success, N. Y. — Lapkričio 29 d. Warren R. Austin, griežtai pasmerkė Kinijos atstovų melus ir nesiskaitymą su faktais. Jis sakė, kad Jungtinės Tautos, nepri- valo pasiduoti jų gresmei, bet griežtai atsakyti į kinų komunistų melus. Jis kategoriškai užginčijo Wu Hsui-Chuano kaltinimus, kad Jung. Valstybės ir Jungtinės Tautos užpuolė Korėją.

Įteikta rezoliucija reikalaujanti, kad Kinijos raudonieji tuojau atitrauktų savo kariuomenę. Jei Sovietų Rusija vetuotų, tai klausimas tuojau būtų perkeltas į generalį susirinkimą gruodžio 1 d.

Malikas labai nepatenkintas Austino kalba. Jis reikalavo, kad Saugumo Taryba įsakytų JAV atitraukti kariuomenę iš Korėjos. Kinų atstovas Wu, kviečiamas, nenorėjo ateiti į Tarybos posėdį. Jis reikalavęs, kad būtų keliamas tik Formozos klausimas. Tada Korėjos respublikos užsienio reikalų ministeris pulk. Limb jam atsakė, kad jis dalyvavęs vakar, kada buvo svarstomas Korėjos ir Formozos klausimas. Wu buvo priverstas nutilti.

Skaldo vakarų valstybes

Washington, D. C. — Kaikurie diplomatai teigia, kad Rusija nelabai nori, kad raudonoji Kinija būtų priimta į Jungtines Tautas. Jai labiau

rūpi Kinijos karu suskaldyti susidariusį prieš Sovietų Rusiją vakariečių frontą ir nusilpninti JAV, kad jos nebegalėtų teikti pagalbos vakarų Europai, kai Rusija ją puls.

Pragyvenimo kainos pakilo

Washington, D. C. — Nuo rugsėjo 15 d. pragyvenimo kainos pakilo 0.6 proc. Apie milijonas darbininkų, kurių sutartys, pragyvenimo kainom pakilus, reikalauja pakelti algas, gaus nuo dviejų iki trijų centų daugiau į valandą.

General Motors bendrovė pirmoji kelia algas savo 357,000 darbininkų. Jie nuo gruodžio 1 d. š. m. gaus į valandą trimis centais daugiau.

Taip pat U. S. Steel korporacija pasiūlė savo 170,000 darbininkų pakelti algas. CIO svarsto tą pasiūlymą. Spėjama, kad unija priims pasiūlymą ir darbininkai gaus į valandą 12 centų daugiau.

Sauks veteranus karo tarnybon

Iš Washingtono praneša, kad norima praplėsti mobilizacijos įstatymus ir pašaukti karo tarnybon ne tik jaunuolius tarp 18 ir 27 m., bet ir vyresnio amžiaus vyrus veteranus ir net vedusius. Tačiau be Kongreso nutarimo to negali padaryti.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Valstybės Departamentas praneša, kad kitą savaitę Paryžiuje įvyks JAV, Britanijos ir Prancūzijos pasitarimas dėl Sovietų Sąjungos pasiūlymo nebeginkluoti Vokietijos.

▲ Sovietų Sąjunga moka tik 7 procentą Jungtinėms Tautoms išlaikyti. Tuo tarpu JAV moka 38 proc. visų išlaidų. Tačiau Malikas kalba ir trukdė daugiau kaip už 50 procentų.

▲ Sovietinėje Berlyno zonoje uždraustos kalėdinės eglutės ir betkokie religiniai Kalėdų simboliai. Vaikams patariama pirkti kareiviukai ir lėlės, aprenktos jaunuolio komunisto uniforma.

▲ Sovietų Rusijoje prieš Kalėdas išleista 30 milijonų antireliginių atsisaukimų ir bedieviškos literatūros. Ją platina bedievių sąjunga, kuri neva uždarėta 1942 m., kai Stalinui buvo riesta dėl karo su vokiečiais.

▲ Šimtai Čekijos ir Slovakijos vienuolių ir kunigų išsiūsta į vergų stovyklas Sibiran. Transportai taip sutvarkyti, kad jie ten atsidurtų per pačias Kalėdas.

▲ Paryžiuje mirė žymus vengrų grafologas Laszlo Sulner, kuris ilgus metus tarnavo Budapešto policijai, padėdamas išaiškinti padirbtus parašus. Bolševikams jis padėjo, kaip pats prisipažino, padirbti kard. Mindszenty parašą. Paskui pats pabėgo nuo budelių.

▲ Sovietų Rusija paskutinėmis dienomis žymiai padidino savo karines pajėgas okupuotose Austrijos srityse. Kariuomenę koncentruojama prie Jugoslavijos sienos.

Kinų prasilaužimai

Tokyo — Lapkričio 26 d. apie 120,000 komunistinės Kinijos 75 mylių siaurės vakarų fronto ruože pralaužė Jung. Tautų frontą ir įsiveržė apie 20 mylių į sąjungininkų linijas. Pietų korėjiečių 2-ro korpo karkurie daliniai ir amerikiečių apie 1000 vyrų batalijonas buvo apsupti. Kinijos komunistų kariški daliniai be perstojo plaukia iš Mandžiūrijos atakai prieš Jungt. Tautų pajėgas. Amerikiečių 8-tos armijos 12-tas pulkas buvo priverstas atsitraukti už Chongbong upės Sonambong rajone.

Stengiasi susijungti su komunistų partizanais

Lapkričio 28 d. pranešimai sako, kad kinų visai naujai paruošti karui pėstininkų ir kavalerijos daliniai didžiulėmis masėmis stengiasi susijungti su sukilėliais, kurie yra užnugaryje 8-tosios amerikiečių armijos Songchon srityje. Šiame fronto ruože priešas yra prasiskverbęs iki 30 mylių į šiaurę nuo Pjongyang ir atsiėmęs svarbius strateginius miestus: Won, Yongsandong ir Yonpbyon.

Kinai vartoja "žmonių masės" taktiką

Fronto linijų karininkai praneša, kad kinų daliniai pėsti ir raiti, tarsi kokia žmonių jūra, per savo kritusiųjų lavonus nuolat veržiasi pirmyn.

Turkai kovoja durtuvais

Turkų daliniai naktį mėnuliui šviečiant, sniegu apdengtuose vakarų šiaurės fronto kalvose kovojo durtuvais vyras prieš vyrą ir nukovė 200 kinų komunistų. Tačiau, priešui pribuvus didelėmis masėmis pasparties ir jie patyrė didelių nuostolių.

Oro pajėgos

Prasiblaivius dangui, aviacija pradėjo smarkiai pulti kinus, mėginančius apsupti Jung. Tautų divizijas. Buvo atlikta apie 330 skridimų ir bombarduota Chongchon upės fronto zonoje apie 90 atskirų vietovių, ypač smarkiai Taechon - Tokon, kur priešas tirščiausiai puola.

Kinų atakos šiaurės rytų fronte

Lapkričio 29 d. Kinijos komunistai šiaurės rytiniame fronte atkrito 1-mos amerikiečių marinų divizijos pasitraukimą ir du 7-tos divizijos dalinius. Pranešėjas sakė, kad marinai ir 7-tos divizijos daliniai, toliausiai prasikišę į šiaurę, sunkiai kovojo su priešu Kotorj srityje. Dalis jų prasiskynė kelią į Hagaru.

Šiaurės vakarų fronte

dvi amerikiečių armijos divizijos kovojo vyras prieš vyrą durtuvais ir rankinėmis granatomis, kad įgalintų Jung. Tautų pajėgas pasitraukti iš apsupimo. Nauja gynimosi linija numatoma sudaryti į šiaurę ir šiaurės rytus nuo Pjongyang. Sąjungininkai mano, kad kinai per šias dvi puolimo dienas neteko apie 8000 užmuštais.

Chiang Kai-sheko iniciatyva

Hong-Kong — Kinijos nacionalistai pradėjo atakuoti Kinijos kontinento pakraščius, esančius komunistų rankose. Nacionalistų karo laivai puola komunistų dalinius Yuhwan pusiasalyje, kuris yra 220 mylių nuo Shanghajaus tikslu ten išsikelti ir jų aviacija pradėjo patruliuoti Pietų Kinijos pakraščiuose. Nacionalistai yra tos nuomonės, kad jau laikas pradėti kontraofenzyvą prieš komunistus šiais sumetimais: pirma, kad dideles savo karines pajėgas permetę į Mandžiūriją, antra, kad visas kitas pajėgas laiko nukreipęs prieš iš vidaus kylančius neramus. Chiangas siūlo apie 33,000 Korėjos frontui karių.

■ Anglijos užsienio reikalų ministeris Bevinas, kalbėdamas parlamente pareiškė, kad reikėtų su Sovietų Sąjunga pradėti derybas užbaigti Korėjos konfliktui.

■ Anglai ir prancūzai smarkiai puola gen. MacArthurą už tai, kad jis paskutinėmis dienomis pradėjo ofenzyvą Korėjos karui baigti, nelaukdamas kas bus susitarta Saugumo Taryboje.

■ Gen. Douglas MacArthur pranešė gynybos valdininkams, kad jis planuoja sustiprinti Korėjos kautynių frontą pasitraukęs ne daugiau 15 ar 25 mylias.

■ Kolumbija pasiuntė į Korėją kelias šimtinės savanorių. Tą patį rengia si padaryti ir kitos Pietų Amerikos valstybės.

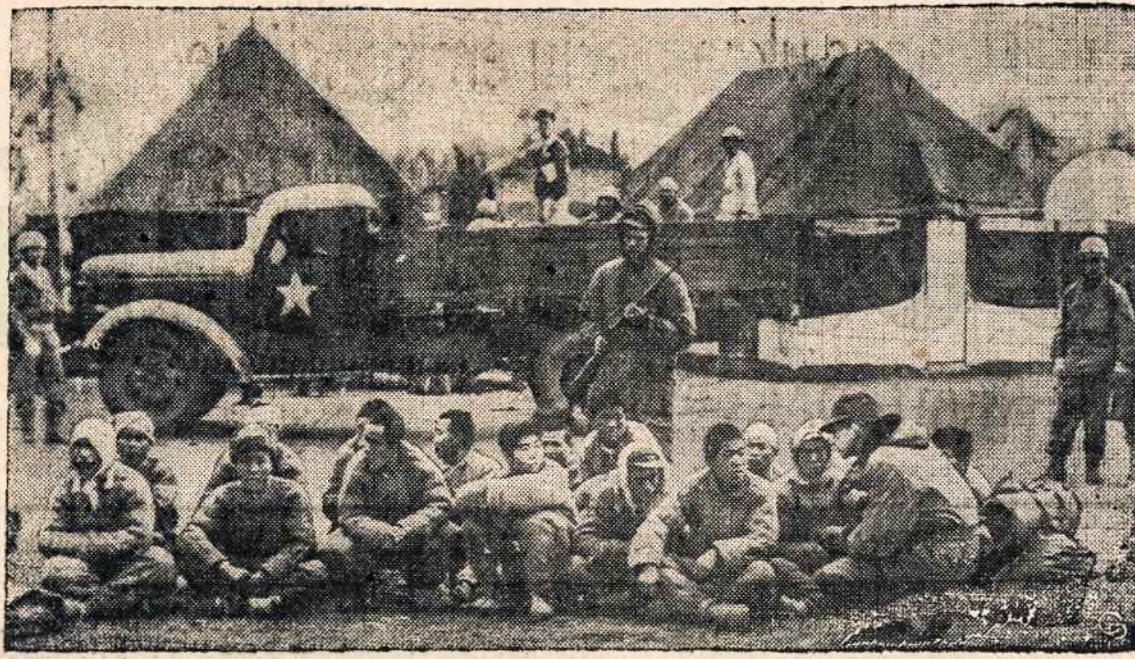
Jūsų vaikas — architektas

Taip, Jūsų vaikas gali būti architektas, statytojas, jei jūs jam nupirksite naujos rūšies dėžutę žaislų. Su jais jis galės pastatyti moderniškus dangoraižius, mokyklas, pilis, bei ištisas sodybas. Su jais auklės vaiko statybininko, kūrėjo, planuotojo talentus. Tai žaislas ne vien vaikams, bet ir suaugusiems. Virš 120 įvairių kombinacijų galima padaryti iš vienos dėžutės.

Lietuvių Baldų Krautuvė priėmė tuos žaislus parduoti, todėl, kad jie yra įdomūs, saugūs ir pačių lietuvių kūryba ir gamyba. Dėžutė tik \$1.95. Turime aprašytą kiekį. Tai ideali dovana vaikams. Kreipkitės tuojau!

LITHUANIAN FURNITURE CO.

326 - 328 Broadway, So. Boston, Mass.
SO 8-4618

Paimti į nelaisvę kiniečiai

Pavergtoje Lietuvoje

Naujojo penkmečio plano atgarsiai

Lietuviškoji bolševikų spauda labai iškilmingai skelbia apie Sovietų Sąjungos planuojamą naujų statybų vykdymą. Ypač daug rašoma apie naujų kanalų bei užtvankų statybas Turkmenijoje, Azijoje, kur numatoma sudrėkinti Karakumų dykumos vakarinė dalis, iškasant specialius kanalus. Vien Turkmenijos kanalas bus apie 2,300 kilom. Tuo projektu reikės apie pusę milijono ha dykumos apšodinti mišku, kad sustiprintų smėlynus ir padarytų tinkamos vietos miestams. Viskas bus atlikta per 7 metus.

Kiek mažesnis kanalas bus iškastas prie Volgos. Trečias Ukrainos stepėms drėkinti bus iškastas šiaurės Kryme ir Ukrainoje.

Šie milžiniški darbai Sov. S-gai, kuri turi užtenkamai tinkamos žemės, nėra reikalingi. Tačiau sovietinė praktika kanalus kasti jau labai plačiai žinoma. Žinoma, kad Kremliaus valdovai mėgsta sau pasidaryti tokius "žaisliukus", kad

mirčiai milijonai nelaimingų žmonių.

"Tiesa" rašo, kad "Visa TSRS liaudis kanalų kad būtų kur siūsti alkiui, kančiai ir baisiai būtų liaudžiai darbo, statybos sumanymus sutinką su didžiausiu džiaugsmu". "Turkmenijos kanalas tampa visaliaudine statyba" (m. p. E.). "Visa tarybinė liaudis išreiškia pasiryžimą visokeriopai padėti, kad stalininė užduotis būtų laiku įvykdyta" (Tiesa, 1950. 9. 26).

"Lietuvių tauta drauge su visomis tarybinėmis tautomis su džiaugsmu sutiko žinią apie TSRS ministrų tarybos nutarimą dėl svarbiausiojo Turkmenijos kanalo statybos", — tame "T." Nr. rašo drg. prof. T. Ivanauskas, Ir kitomis progomis palengva ruošiamas kelias šiai kanalo statybai. Spauda ir radijas pabrėžia reikalą ir lietuvių tautai "paremti statybos sumanymą", nes to reikalaujantis pats Stalinas. Bolševikinis poetas Reimeris jau spėjo kanalo garbei sudėti naują eilėraščių, o kolcho-

zuos jau skleidžiama mintis, kad reikia broliškoms respublikoms padėti tokio masto kanalų kasti. Nėra abejonės, kad tūkstančiai Lietuvos žmonių, kuriems lig šiol buvo pavykę deportacijų išvengti, netrukus bus pasiūti lėtai mirčiai prie kanalų kasmio.

Neprištato javų

"Tiesa" (1950. 9. 6) užsipuola Klaipėdos srities kolchozninkus ir partijos pareigūnus, kad jie nenorį kulti javų ir jų nestatą valstybei. Ypatin-gai esą atsilikęs Šilalės rajonas, kuris tepristatęs 12,3 procentus grūdų normos. Bet esą negeriau ir Plungės, Varnių, Salantų, Sedos, Tauragės rajonuose.

Subrūzuazėje "Stalino Keliu"

Partijos linijos laikytis nelengva, ypač kai ji dažnai kinta. Stalino linijos saugotojas Lietuvoje yra "Tiesa". Ji pamoko ypač provincijos laikraščius. "Tiesa" sukėlė audrelę ir dėl Kupiškio rajoninio laikraščiuo "Stalino Keliu", nuėjusio kaip tik ne Stalino keliu, nes visai klaidingai nušvietusio kolchozų stambinimo reikšmę. Partija ir spauda dėl to puolė atsakingąjį redaktorių S. Zauką. Bet liaudis jau buvusi "suklaidinta" ir todėl buvęs sutrauktas bolševikinis aktyvas, kuris ruskai ir lietuviškai specialiuos susirinkimuos aiškines gyventojams, kad "Stalino Keliu" suklydęs. Šia proga "Tiesa" pažymi: "LKP (b) Kupiškio rajono komitetas apsvarstė klaidingo straipsnio autoriaus pasielgimą ir jį atitinkamai nubaudė". Tas jau žinos, ką reikią nepataikyti pagal liniją.

Iširo agitatorių kolektyvai

Melas ir agitacija — svarbiausi ramščiai tarybinės santvarkos. Lietuvos žmonėms visa tai yra įkirėję iki gyvo kaulo. Tatai nestengia nuslėpti ir "Tiesa". (212 nr.): "Klaipėdos rajone veikusieji agitatorių kolektyvai iširo. Rajone esančiuose 44 kolūkiuose agitatorių kolektyvai suorganizuoti tik 8 kolūkiuose. Ir šie agitatorių kolektyvai suorganizuoti tik formaliai, vien popieriuje. Panašus vaizdas ir rajono tarybiniuose ūkiuose".

Kazys Verzikas

Brangus Tito

Cicero, Illinois. — Ar Jugoslavijos diktatorius Tito iš tikrųjų brangus vakarų demokratijai širdims — sunku pasakyti. Bet kad Tito yra brangus jų, ypač Amerikos, kišenei — tai faktas. Jam pašalpų ir paramų nesigailima, nors jis yra toks pat žiaurus tironas, kaip Stalinas ir kiti diktatoriai.

Daug kas to negali suprasti ir stebisi, kodėl taip brangiai perkamas tas Tito.

Visų pirma Tito atidengė visam pasauliui tikrą Maskvos komunistų veidą ir neabejotinai įrodė jų tikruosius siekimus. Tito, užgrūdintas komunistas revoliucionierius. Jis per ilgą savo buvimą Maskvoje išėjo visus komunistinius mokslus, susipažino su visais jų sekretais, įgavo didžiausią Stalino pasitikėjimą ir buvo svarbiausias jo įgaliotinis komunistui plėsti Jugoslavijoje ir Balkanuose.

Bet gi Tito pamatė, kad Maskvos akyse tik tas yra geras komunistas, kurs Sovietams padeda kitus kraštus pavergti ir pats sau ant kaklo užsineria Sovietų kilpą. Jeigu tu taip nedarai, tai tu Maskvai nesi reikalingas: tu esi kapitalistas, pats didžiausias darbo žmonių priešas. Šitoks sovietiškas komunizmas Titui nepatiko. Jis atsistojo prieš ir vis dar stovi, kaip gyvas liudininkas. Tokių liudininkų nedaug. Kol kas tik vienas Tito.

Dar toliau. Tito savo pavyzdžiu parodė, kad nėra taip baisi Maskvos rūstybė. Galima būti komunistu ir nešliaužiojant prieš Staliną ir neparduodant savo tėvynės už sovietiškus titulus, medalius ir pinigus. Tai labai užkrečiamas pavyzdys. Svarbiausia gi Tito parodė, kad nėra reikalo taip begaliniai būkštauti sovietiškos galybės ir armijos. Jei jau Jugoslavija nepabūgo, tai matyti Tito geriau už kitus pažįsta Maskvos stiprumą. Tatai, ši tą pasako ir didesnioms bei kariškai galingesnėms už Jugoslaviją tautoms.

Žinoma, tikrojo karo metu pats Tito, jo armija ir visas kraštas gali suavidinti ir ne tik tok. vaidmenį, kokio laukiama. Bet tai jau kitas klausimas.

Serga laidotuvių direktorius

Lynn, Mass. — Praeito šeštadienio naktį susirgo Frank Steckel, laidotuvių direktorius ir to miesto visuomeninės gerovės tarybos narys. Jis susirgo valgykloje. Gavo kraujo užplūdimą ant smegenų. Nuvežtas į Lynn ligoninę. Frank Steckel yra žinomas ir to miesto lietuviams, daug kartų jiems patarnavęs nušvietusio kolchozų stambinimo reikšmę. Partija ir spauda dėl to puolė atsakingąjį redaktorių S. Zauką. Bet liaudis jau buvusi "suklaidinta" ir todėl buvęs sutrauktas bolševikinis aktyvas, kuris ruskai ir lietuviškai specialiuos susirinkimuos aiškines gyventojams, kad "Stalino Keliu" suklydęs. Šia proga "Tiesa" pažymi: "LKP (b) Kupiškio rajono komitetas apsvarstė klaidingo straipsnio autoriaus pasielgimą ir jį atitinkamai nubaudė". Tas jau žinos, ką reikią nepataikyti pagal liniją.

ijungimų. Dabar 5000 vyrų dirba, kad atstatyti susisiekimą.

Areštavo 121 komunistą

Berlynas — Lapkričio 26 d., komunistai, nepaisydami įstatymo, kuris draudžia platinti neteisėtą raudonųjų propagandą, ją ryžosi išplatinti. Vakarų policija areštavo 121 komunistą, propagandos platinimą sąjungininkų srityje. Komunistai bandė paskleisti savo propagandą prieš municipalius rinkimus kitą sekmadienį.

● Naujoje Anglijoje audra nutraukė 83,200 telefonų ir 1000 tolimesnio susisiekimo

VERGAI IR LAISVI ŽMONĖS

Roma. — Kalbėdamas italų parlamente debatuose, atstovas Medi tarp kitko pasakė: "Šiandien pasaulyje kovoja dvi priešingos ideologijos: krikščionybė ir komunizmas, tarp kurių negali būti jokių kompromisų. Prieš viena kitą stovi dvi skirtingos gyvenimo sąvokos, dvi skirtingos moralės, ir toji bedugnė, kuri jas skiria išryškėja, palyginus Maskvos Raudonąją aikštę, kurioje susitelkia negaileistingų komisarų suvaromos komunistų masės, šv. Petro aikštę, tą civilizacijos židinį, į kurį suplaukia niekeno neverčiamai, bet traukiamai vidinio įsitikinimo, iš visų pasaulio kraštų laisvi žmonės, norėdami atnaujinti ryšius su civilizacijos ir krikščioniškojo gyvenimo šaltiniu.

mėjosi, o dabar, kinams įsiveržus į Korėją, apsišprendė priimti prez. Trumano pasiūlymą skirti daugiau pinigų karo reikalams ir pakelti nuomas ir mokesčius.

ALRK Federacijos N. Anglijos Apskričio suvažiavimas

S. m. gruodžio mėn. 10 d. 2 val. po pietų Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje Cambridge, Mass., įvyksta ALRK Federacijos N. Anglijos apskrities suvažiavimas. Visi skyriai raginami prisijusti delegatus. Taip pat katalikiškos organizacijos prašomos prisijusti savo atstovus. Yra svarbių reikalų aptarti. Bus renkama valdyba. Valdyba kviečia skyrius ir organizacijas kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Dv. vadas kun. J. Vaitekūnas Pirmininkas A. Daukantas Raštininkas B. Jakutis

Vai Lėkite Dainos!

Paruošė kun. J. Dabrila. Pakildytą rinkinį išleido kun. P. M. Juras. Idėta apie 200 gražios. Dar neseniai žiausių lietuviškų dainų. Kai mažai ja do-na — \$1.00.

Pasaulio Lietuvių Kultūros žurnalo

AIDŲ

PLATINIMO VAJUS

lapkričio, gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais

AIDAI yra mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis žurnalas.

AIDAI puoselėja tautinę kultūrą ir savo puslapiuose talpina lietuvių mokslininkų, rašytojų ir menininkų naujausius kūrybos darbus.

AIDAI apjungia visus pasaulio lietuvius, kuriems rūpi lietuviškoji kultūrinė kūryba, tautinės gyvybės išlaikymas ir Lietuvos nepriklausomybės atgavimas.

AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas sudarytas iš žymių lietuvių kultūrininkų su rašytoju Ant. Vaičiulaičiu priėskyje.

AIDŲ prenumerata metams: JAV ir Pietų Amerikoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50 (kanadiški — \$6.00); kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c.; kitur — 55 c.

AIDŲ administracijos adresas: — AIDAI, Kennebunk Port, Maine

VISI KVIEČIAMI Į KULTŪROS ŽURNALO

AIDŲ Platinimo Talką

Tenielieka nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų

AIDŲ

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00 Viena kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50 Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart sav-tėj metams \$3.50

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Griausmingi žodžiai ir patrankos

Saugumo Taryboje kinai prakalbėjo tokiu tonu, koks iki šiol jiems nebuvo įprastas. Ta didelė milijoninė tauta kiniški pasizymėjo ir dideliu taktu. Kas sekė kinų delegatų kalbant, lengvai pastebėjo, kaip jie varžėsi kaltindami Jungtines Am. Valstybes ir kaip jų žodžiai neatitiko išvidinei laikysenai. Visiems gana aišku, kad jie iš šalies spiriamai daryti taip, kaip ligi šiol nebuvo įpratę, ir nedaryti, jei galėtų kalbėti ir veikti visiškai laisvai. Griausmingi žodžiai yra padiktuoti Maskvos, kuri tik slepiasi už kinų nugaros ir dar ant jos joja.

Iš tikrųjų, kinų kaltinimai ir patrankos negina jų pačių reikalų. Gyvas kinų reikalas pirmiausia būtų apsitvarkyti namie — tuose didžiuliuose plotuose, kurie neturi ramybės jau nuo japonų invazijos pradžios. Žmonės yra išvarę ir išbadėję. Nauji karai jų negali pasotinti, bet jie sotina didelį kaimyną, Sovietų Rusiją, kuri laiko primygusi Kiniją savo letena.

Pirma, negu prasidėjo Korėjos karas, Kremlius užvaldė Mandžiurija. Jam ir labiausia rūpi, kad niekas arčiau neprieitų nei prie Port Arthuro, nei prie Mukdeno, nei prie Charbino, kur bolševikai turi savo raudonąsias bazes kinų žemėje. Strategai tą gerai žino. Jie neturi jokių abejonų, kad kinų "savanoriai" yra suvaryti į Korėją sovietišku reikalų ginti.

Tas pats yra su Indokinija ir su Tibetu. Iš čia kinams negresia joks pavojus. Jie gali ir visai gerai be tų žemių ištikti. Bet tai yra strateginės pozicijos, kurios niešti Maskvai užimti. Kinai ir čia gina ne savo reikalus.

Viena tiktai Formoza yra pašinu raudonajai Kinijai, bet tą reikalą ji būtų jau seniai sutvarkiusi, jei būtų tvarkiusi be Maskvos. Maskvai gi rūpėjo ir teberūpi ne taikus sprendimas, bet griausmingi žodžiai ir patrankos, kaip tas savo metu rūpėjo ir Berlynui. Hitleris iš jo šūkavo į visą pasaulį ir visus kaltino, grasino piktais žodžiais ir patrankomis. Šiandien lygiai taip daro Stalinas kinų lūpomis ir šaudmenimis. Mano įgašdinti ir paklupdyti pamišdamas, kad pirmieji suklumpa tie, kurie joja svetimu spraudu. O kaip tik juo laikosi visa bolševizmo galybė.

Visai tad suprantama, kai pasigirsta vis aiškiesni balsai, kad patrankos šaudo netikra kryptimi. Kam turi kentėti Azijos žmonės arba niekinti save Saugumo Taryboje, jei viso pikto židiny yra šiapus Uralo — Rusijos lygumose, iš kur sklįsta blogis į pasaulį jau nebe pirmą dešimtį metų. Jo kitaip nesuvaldyti, kaip tik išmušdamas iš rankų ginklą, kuriuo kitiems graso. Juk kas šaukiasi lazdos, tegu jos ir paragauja.

Jeį prabilų patrankos...

Ukrainiečių 40 milijonų tauta, turinti savitas tradicijas ir kultūrą, jau po pirmo pasaulinio karo siekė nepriklausomybės. Komunizmas tačiau ir ją užliejo, įjungdamas kaip vieną respubliką į Sovietų Sąjungą. Ukrainos inteligentija turėjo bėgti arba sugniužti prieš viską naikinančią bolševizmo mašiną. Bolševizmas ją nuosekliai grovė, tirpdė rusų masėje, naudodamas tuos pačius trėmimo metodus.

Vis dėlto laisvės ugnies nepasisekė jiems užgesinti. Visą laiką reikėsi pogrindžio judėjimas. Didelių vilčių buvo atnešęs vokiečių karas. Tačiau užėmę Ukrainą, vokiečiai nesupratę šito krašto ir nepanaudojo savo politikai. Turtai suviliojo vokiškus nasrus. Naciai žvalgėsi į derlingus laukus ir galvojo, kad čia bus jų dvarai.

Negavę jokių laisvių nei pažadų, ukrainiečiai vėl pasitraukė į pogrindį, kur iki šiol atkakliai tebekovoja. Kartas nuo karto pasirodo spaudoje tiesiog sensacingų žinių apie jų partizanų veiklą. Ir praėjus savaitės spauda pranešė, kad žuvo jų partizanų vadas generolas Tadas Čiuprinko (tikra jo pavardė — Žukievic). Partizanams vadovauti toliau ėmėsi pulk. Vosyl Kovolis. Kiek ten yra tiesos, sunku pasakyti. Bet taip pat aišku, kad sovietinė koja ten stovi nesaugiai. Prabilus patrankoms, prasivers požemių gelmės ir sovietams pridarys daug nemalonumų.

Ukrainiečių susiskaldymas

Kai pačioje Ukrainoje stiprėja tautinis judėjimas, plačiai išsišaknijęs pogrindyje, išeivijoje ukrainiečiai gyvena ūkanotus dienas. Juos skaldo senas nesutarimas. Ukrainiečiai, žlugus Lietuvos - Lenkijos valstybei, kaip žinoma, buvo taip pat padalyti. Viena dalis atiteko Rusijai, kita Austro - Vengrijai. Vieni išmoko labiau žiūrėti į Rytus, kiti — į Vakarų. Prie to prisidėjo ir religiniai skirtumai. Pirmieji daugumoje pravoslavai, atseit religiniu atžvilgiu niekuo nesiskyrė nuo pačių rusų, antrieji — unitai (graikų katalikai). Pirmiesiems caras buvo ne tik žemiškas karalius, bet ir bažnytinė galva. Antrieji — laikėsi Romos ir iš Vakarų gavo didesnę kultūrą ir mokslą. Pastarieji labiau išsilavino, apsišvietė.

Dabar tos dvi ukrainiečių srovės pasireiškia pilnu savo pajėgumu. Unitai katalikai, daugumoje kilę iš Lenkijos valdytų sričių, pasišovė vadovauti visam jų tautiniam judėjimui. Bet jų tėra mažuma. Žinoma, tas turėjo iššaukti reakciją ortodoksų, kurie katalikų iš seno nemėgsta. Jie pradėjo visur kaisioti pagalius ir bendrą vežimą. Jei ką organizuoja katalikai, tą griauna pravoslavai.

Vienas stato, kitas griauna

Kaip pavyzdį priminsiu vieną nuotykių iš Pforšheimo stovyklos (Vokietijoje). Ten spalio mėnesio viduryje visos krikščio-

Ukanos ukrainiečių emigracijoje

kos tautos rengė bendrą pasirodymą ir manifestaciją prieš bolševizmą. Visai šventei vadovavo stovyklos administratorius, katalikas. Tas nepatiko ortodoksų šventikui arba popui. Jis visokiais būdais šiaušėsi, bet buvo prilenktas ir nutildytas. Ukrainiečiai turėjo pasirodyti su savo choru. Bet vos pradėjus stovyklos administratoriui kalbėti, iš vietos replikavo popas. Abu įsivėlė į nemalonius ginčus. Popas protestuodamas atsikėlė ir išėjo iš salės. Jis pasekė ir choristai. Taip jų pasirodymas prieš kitas, kad ir mažesnes tautas, nublankė.

Pavydi lietuviams

Senieji ortodoksų dvasininkai ir dabar su gailėsčiu mini anuos "auksinius caro laikus", jie suranda pateisinamą žodžių ir pačiam Stalinui. Šią ortodoksų dvasininkų nusiteikimą mėgina atsverti naujieji jų dvasininkai, baigę Vakaruose mokslus ir labai susiklausę. Bet jie su gailėsčiu turi pripažinti, kad mažesnės už juos tautos, kurios sugebėjo atsikelti ir kurti savitą gyvenimą, labiau susiklausio. Kad ir lietuviai. Jie savo tarpe ir susivaidija ir snipeša dėl kokios nors vietos, ar garbės grūdėlio, bet kai yra bendras reikalas, moka susiklaudyti. Lietuviai jau pajėgia atskirti politinius ir ideologinius įsitikinimus, moka paremti savo žmogų kitų tautų tarpe. Ukrainiečiai dar neišsiritę iš primityvaus kevalo. Kiekvienas skuba apsirūpinti tik savimi. Ypač tai žymu Vokietijoje.

Amerikoje labiau sutaria

Amerikoje ukrainiečių kolonija yra sena ir pajėgi. Jie taip pat turi savo šalpos organizacijas, ku-

rios gana sklandžiai veikia ir daugelį tūkstančių tremtinių atgabeną į Ameriką. Ekonominis jų pajėgumas yra stiprus, padeda savo tautiečiams gerai atsistoti ant kojų. Tačiau ir čia užplūdo tos pačios ūkanos. Senieji ir naujieji emigrantai sudarė du sluoksnius. Senieji ekonomiškai pajėgesni yra atsilikę. Norom nenorom į viršūnes pradeda išplaukti Vakarų universitetuose išlavinti ir tremtyje užgrūdinti veikėjai. Jie neturi turto, bet turi drąsų žodį ir kurkas didesnį patriotinį nusiteikimą. Jie visi yra vieningos nuomonės ir sienų klausime su Lenkija. Generalo Anderso draugiškas vizitas Kanadoje ir Amerikoje, jo kalbos, kuriose pasisako už Lenkiją su vakarinės Ukrainos sritimis, jo spaudoje sukelė pasipiktinimo audras. Senieji emigrantai yra linkę ieškoti kompro-

mosių, taikiau ir šalčiau veikti.

Pastaruoju metu šis trynimasis tarp senųjų ir naujųjų emigrantų yra sumažėjęs. Bendras susiklausimas ir bendras siekimas išlaisvinti Ukrainą su visomis jai priklausančiomis žemėmis apima visus. Naujieji emigrantai pradeda suprasti senosios, pakeldami juose kūrybinį bei tautinį nusiteikimą.

Lietuvių bičiuliai

Lietuviškuose reikaluose ukrainiečiai yra vieni iš geriausių mūsų bičiulių. Juos veikia praeties prisiminimas, kad buvome viena valstybė, o dabar turime tuos pačius vargus ir tuos pačius priešus. Reikia manyti, kad įvairių įvykių atveju jie visada palaikys ir lietuviškuosius reikalus. Mes iš savo pusės trokštame, kad ukrainiečius apvaldytų viena dvasia ir kad jų siekimai taptų realybe.

A.V.

Cpl. Doris J. Apgar (Washington) apžiūri naujai išrasta aparatą, kuris įspėja, kad yra patekta į pavojingų radijo spindulių plotą, nukritus atominėi bombai.

Galima įsivaizduoti, kokia neapykanta širdyje tą įsakymą ji vykdė. Vieną kartą, kai Berdičeva buvo kažkur išėjęs, Šurka staiga įėjo į Olgos kambarį. Olga godžiai laukė kokio kaimietiška tarpe pasakymo juoko, nes praščiokėlė Šurka tik kaimietiška tarpe temoklėjo kalbėti. Tačiau Šurka meniškum tikslumu padeklamavo jai Puškino eilėraštį "Poet". Pirmiausia negu Olga atsipeikėjo iš nuostabos, Šurka prašneko prancūziškai! Tačiau tik vieną sakinių ištarus, pabėgo, nes nugirdo grįžtančios Berdičevos žingsnius.

— Kas čia buvo atėjęs? — nerimastaujančiu balsu Chaja paklausė.

— Kas buvo atėjęs? A! — atsakė lyg iš miego pabudusi Olga. — Tai tik Šurka atbėgė, pasakė kvailą juoką ir išbėgo.

— Tai turėjo būt nepaprastas juokas, kad taip tave nustebino. Kaip ji išdrįso čia ateiti? Olga tik pečiais patraukė.

— Atėjo, ir tiek. Aš jos nešaukiau.

— Galėtum mandagiau atsakyti. Nepamiršk, kad esi čia atsiųsta persiauklėti, ir pirmas tam žingsnis — įsigyti komunistinės drausmės.

— Aš esu tokia pat komunistė, kaip ir tamsta, ir puikiai žinau, kad perauklėtoja turi būti komunistiniai kultūringa. Nekultūringa elgėseną ne auklėja, tik tvirkina, nes veda į užsispyrimą ir neklusumą.

— Žiūrėk, kas mane moko! — tarė perne-lyg nustebusi ir net kiek sutramdyta Berdi-

čeva. — Tau, mergyte, dar daug reik mokytis, kol galėsi atverti burną kitus mokytį.

— Tamsta kartoj buržujinį prietarą. Tokius pošūkius tik atžagareiviai skelbia. Komunistinis jaunimas tiek pažangus ir išsilavinęs, kad ir senius gali pamokytį.

Berdičeva kvailai išsižiojo. Atrudė kaip paprasta kaimietė.

— Na, bet tamsta, panele, daraisi nebesuvaldoma. Turėsiu pranešti Balaganovui.

— Aš kaip tiktai to ir laukiu. Turėsiu progos išdėstyti jam tamstos metodus.

Berdičeva nebeteiko kalbos. Kas čia — maištas, revoliucija? Ilgiau nelaukdama, nuėjo pas Balaganovą. Olga nebe paisė. Bus, kas bus, by tik kokia atmaina įvyktų. Kad ir į izoliuotą karcerį patekt. Bus blogiau, bet kitaip.

Išklausęs Berdičevos raportą, Balaganovas nežinojo kas daryt. Nieks tiek jo neerzino, kaip tie "bobų kaprisai" (įgeidžiai). Jis norėtų, kad gyvenime viskas eitų sklandžiai; kad būtų, kaip tai sakoma, ir vilkas sotus, ir ožka nesužalota. O dabar čia tie bobų kivirčiai... Tiesą pasakius, čia tik Berdičevos kaltė: savo pavydo dygliais išstūmė merginą iš kantrybės. Olga kiek atsikirto. Kam čia tiek sielotis? Tad mėgino Berdičevą nuraminti.

— Chaja Abramovna, nereikia jau taip tragiškai į tą dalyką žiūrėti. Nervai. Paryžius merginą kiek išpaikino. Perdaug griežta atmaina. Neišlaikė.

Berdičeva buvo įsitikinusi, kad Balaganovas palaikys jos autoritetą. Juk taip ir turėjo būt. Dabar jis Olga užtarauja. Pavydas vėl ją supurtė.

— Nervai! O aš tai jau neturiu nervų? Dirbi, stengiesi palaikyt revoliucijos laimėjimus, įsitempi iki negalimumo, ir štai tau užmokesnis. Užuoat palaikyti teisėtą autoritetą,

siekiami nusikaltėlę išteisinti. Kur mes nueisim su tokia pataikavimo ir tupčiojimo politika? Tiesiog į kontrevoliuciją! Ir dėl kokios priežasties? Gėda ir pasakyti: dėl mergos akių!

Balaganovui reikėjo supykti, bet jis atrudė tik labai susirūpinęs. Kam reikėjo nervus paminėti? Dabar turės su jais kamuotis.

— Nusiraminkit, Chaja Abramovna. Susijaudinusi vaizduotė pertoli jus neša.

— Pertoli neša? Verčiau toli žiūrėti, negu tik savo nosies galą matyti. Didelis gaisras iš mažos kibirkšties prasideda. Jei mes komunistinę drausmę likviduosim, kas mums bepaliks? Viskas virs sliūžiu purvynu.

— Na, jau na. Čia vėl vaizduotės padaras. Bet leiskit ir man kiek vaizduotės panaudoti. Jei mes savo jaunimą vien teroru vaišinsim, tai jis tą terorą — visų pirma prieš mus panaudos. Rodos, turėjęt laiko patirt, kad žmogaus prigimtis kerštinga.

— Turėjau laiko patirt — reiškia, jau aš sena? Ar tai norėjęt pasakyt? — histeriškai riktelėjo Berdičeva. — Ir tamsta nebe jaunas jautiesi, nes prie karštos liepsnos nori atjau-nėti.

Balaganovas už galvos nusitvėrė.

— Oi, tie moteriški nervai! — sudejavo.

— Patarčiau jų neerzint! — sušniokštė Berdičeva. — Elgkis kaip vyras!

— Gerai! — tarė Balaganovas šaltu valdišku balsu. — Su nervais baigta. Jeigu jie pasirodys, aš būsiu negailestingas. Dabar aš oficialiai kalbu. Patariu tamstai elgtis kultūringai. Nė žodelio! — riktelėjo, matydamas, kad Berdičeva nori pertarti. — Žinau, kad nori protestuoti, taigi aš pakartoju: kultū-rin-gai, maloniai ir nuoširdžiai! Visuomet turėk dėmesį, kad tai pagrindiniai auklėjimo principai. Tik tiek. Jokių pastabų. Dabar

pašauk Olgą Bludovą. Aš ir jai tarsiu žodį. Pakartoju: nė mažiausios pastabos!

Berdičeva iš prityrimo žinojo, jog būna momentų, kada atsikalbinėti Balaganovui yra pavojinga. Nė žodžio netarusi, išėjo iš kambario ir po kelių minučių atsivedė Olgą. Atsistojus šalia jos, laukė. Balaganovas reikšmingai į ją pažvelgė. Berdičeva puikiai suprato, kad duoda jai ženklą išeiti, bet ji nekrutėjo. Balaganovas susiraukė. Berdičeva nė ne krust, Tuomet Balaganovas šaltu valdišku tonu pareiškė:

— Tardymas bus be liudininkų.

Berdičeva suprato, kad išeities nebėra. Ji žino, kaip elgtis, kada komdarms duoda valdišką įsakymą. Išeidama vis dėlto smarkiai durimis trinktelėjo.

XXVIII.

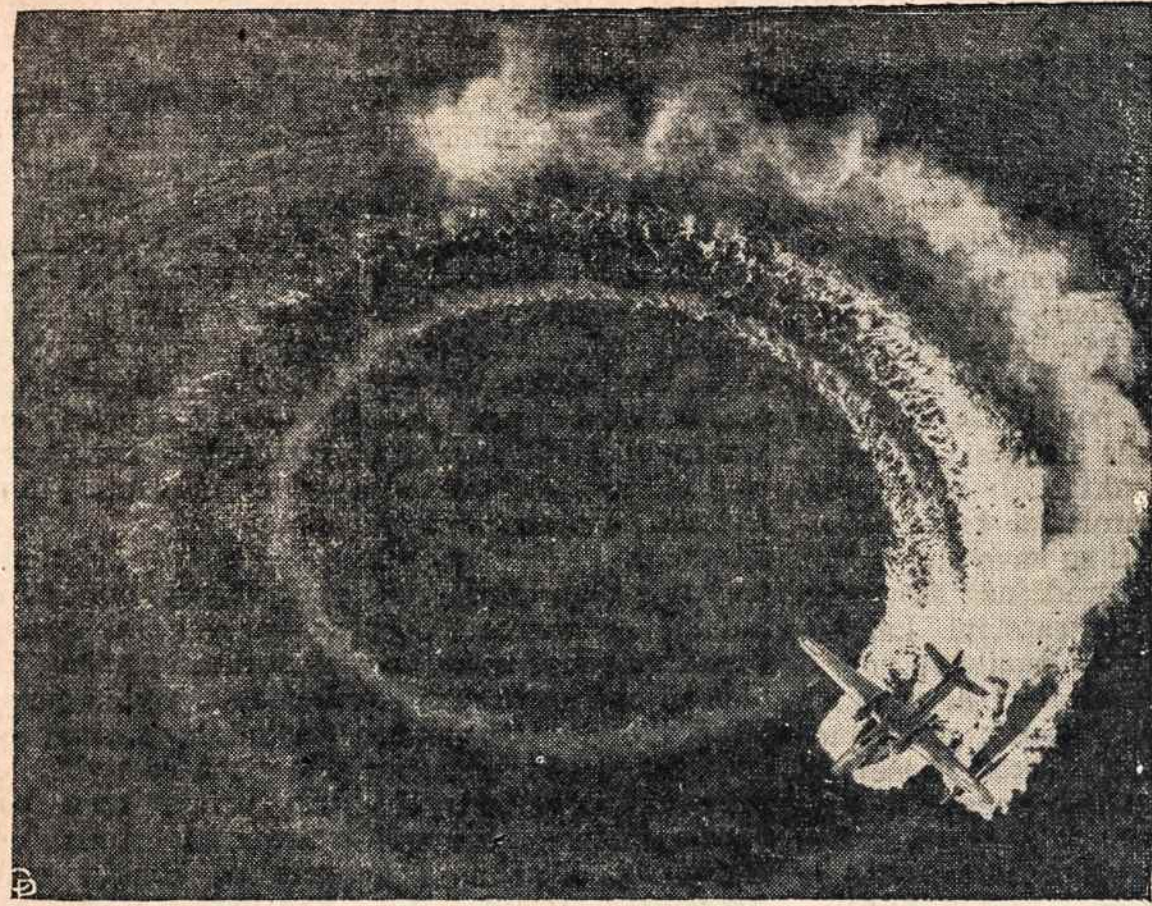
Balaganovas ne taip jau maloniai Olga priėmė. Buvo smarkiai suerzintas ir dar nespėjo atsipūsti. Nuvėrė ją rūščiu valdišku žvilgsniu. Olga, nors buvo smarkiai susijaudinus dėl kilusio su Berdičeva ginčo, greit atgavo protą lygsvarą ir, kažkokios naujos minties pagauta, gana jaukiai šypsojosi. Tą šypseną Balaganovas priskaitė sau ir širdyje pajuto saldų dieglį, tačiau oficialaus rūstumo nepakeitė ir labai rimtai prabilo:

— Na, jaunoji piliete, kokia dvasia tave pagundė duoti savo auklėtojai pamokas?

"Jaunoji" — labai gerai, bet "piliete" — ne taip gerai, faktinai — blogai. Tai skamba šaltu oficialumu. Pavadinti komunistą piliečiu tai aiškus įžeidimas. Tačiau nežinia, dėlko Olga nė kiek neįsižeidė, bet tebesišypsojama atsakė:

— Visi žino, kad gundo tik piktoji dvasia. Ji tur būt Paryžiui į mane įlindo.

KAS KLAUSIA - NEKLYSTA

Hidroplanas suka vandenį ratą

Socialinė pažanga Vokietijoje

DR. J. GRINIUS

Dėl nelaimių atneštų žmonių per du paskutiniuosius pasaulinius karus didelė atsakomybė tenka Vokietijai. Dėl tų nelaimingų karų pasėkų Vokietijos žmonės daug kenčia ir vargsta — dėl sugriautų fabriku stinga darbo, dėl sunaikintų daugybės namų stinga butų. Todėl Vokietijos darbo žmonės, suprantama, neturi tokių gerų uždarbių, kaip JAV ar Kanados dirbantieji. Tačiau Vokietijoje dirbančio žmogaus gyvenimas turi tokių gerų pusių, kurių gali pavydėti kitų kraštų darbininkai. Tai įvairūs socialiniai draudimai, ypač ligos ir nedarbo atvejais. Amerikoje liga yra viena didžiausių nelaimių, nes žmogus tada ne tik nieko neuždirba, bet ir santaupas gydytojams išleidžia. Vokietijos darbininkai liga nėra tokia baisi nelaimė, nes kiekvienas dirbantysis, kuris į mėnesį uždirba ne daugiau 300 D. markių, privalomai turi apsidrausti ligonių kasose. Susirgęs jis gauna nemokamą gydymą ligoninėje, jei jo liga to reikalauja, o jei jis gydosis namie, jis gauna kasdien pašalpą, kuri mažai kuo skiriasi nuo bedarbio pašalpos.

Ligonis darbininkas gydomosi pašalpa gauna ir būdamas bedarbis, nes kiekvienas yra privalomai draudžiamas ir nuo nedarbo. Sakysim, žmogus, kuris išbuvo darbe mažiau 6 mėnesių ir neteko darbo ne dėl savo kaltės, jis per tris mėnesius gali gauti bedarbio pašalpą. Jei jis darbe išbuvo bent 10 mėnesių, netekęs darbo, bedarbio pašalpą gali gauti pusei metų. Jei dirba ilgiau, bedarbio pašalpos dydis skaičius daugėja. Pašalpos dydis pareina nuo gauto atlyginimo ir šeimos sudėties, tačiau pati pašalpa yra tokia, kad žmogus taip pat gali pragyventi. Jei per bedarbio pašalpos gavimo laiką, asmens darbo nesuradus, arba darbo įstaiga jam jo nepasiūlė, bedarbis dar gali gauti darbo draudimo pašalpą, kuri yra nedaug ką mažesnė už bedarbio pašalpą.

Taigi, nedarbo ir ligos draudimai panaikina tą baimę ir netikrumo nuotaiką, kuri nuolat graso daugeliui Amerikos kontinento dirbantiesiems. Vokietijos darbininkai neturi vieno dalyko, kurį turi prancūzai — tai šeimos priedo, kuris proporcingai kyta pagal vaikų skaičių. Tiesa, ir ligos ir darbo draudimų pašalpose ir mokesčių atskaitymuose atsižvelgia

ma į nedarbingų vaikų skaičių, tačiau dirbančiam šeimos priedas nemokamas. Tuo tarpu Prancūzijos darbininkui, kuris turi 4 vaikus, atlyginimas pakyla arti 100%, o tas priedas išmokamas ne darbdavio, bet valstybinio šeimos fondo, kurio administraciją renka dirbantieji.

Tačiau šiuo momentu Vokietijos kraštų kaikiuriose Landtaguose debatuojamas, o kai kur (Henessene, Wurttemberge) jau priimtas įstatymo projektas, kuris įvesdina įmonės darbininkus į įmonės administravimą, kaip sprendžiamąjį veiksnį. Tiesa, suteikimas teisės darbininkams per savo rinktus atstovus dalyvauti įmonės valdyme yra kilęs iš Prancūzijos, ypač prancūzų katalikų. Tačiau Prancūzijoje jis praktikuojamas tik tose įmonėse, kur katalikai pramonininkai tai leidžia, norėdami išlyginti santykius tarp darbo ir kapitalo. Šitą mintį apie darbininkų dalyvavimą įmonės valdyme ir jos pelne energingai pasigavo vokiečiai. Už ją stipriai pasisakė vokiečių katalikai 1949 m. "Katalikų Dienose" Bochume, kur tos idėjos stipriai rėmėju išėjo vokiečių krikščionių demokratų pažangiojo sparno vadas Dr. Arnold. Už tą darbininkų dalyvavimą įmonės valdyme ir pelne pasisakė ir vokiečių profesinės sąjungos. Kaikiurių Landtagų priimti atitinkami įstatymų projektai jau gal būtų įgiję galios ir pradėję veikti, jei į šią reikalą nebūtų įsikišęs Bonnos parlamento kaikiurios suinteresuotos frakcijos. Čia pasigirdo balsai, kad tokie įstatymai, kurie esmiškai keičia darbo ir kapitalo santykius, neturi būti prvesti krašto atstovybėse, bet visos Vakarų Vokietijos parlamente, nes tai esąs visos Vokietijos reikalas. Vieni šitai pasisakė norėdami, kad pažangi socialinė idėja taptų realybe visoje šaly, tačiau kiti pasisakė už visos Vokietijos parlamento įstatymą, norėdami darbininkų dalyvavimą įmonių valdyme sutrukdyti. Tačiau viename savo paskutiniųjų pareiškimų Dr. Arnold pasakė, kad įstatymas apie darbininkų dalyvavimą įmonių valdyme vis tiek neužilgo bus prvestas. Ir reikia tikėti, kad taip bus, nes už tokį darbininkų ir darbdavių santykių sprendimą pasisako žymi dalis krikščionių demokratų ir socialdemokratų, o labiausiai jam prieštarauja vokiečių liberalai, nes jų tarpe

daugiausia yra įvairių įmonių savininkų.

Yra dar ruošiamas ir kitas įstatymas, kuris jau iš dalies praktikoje įvairiais potvarkiais veikia, tai naštos išlyginimo įstatymas (Lastenausgleich). Tas pažangus socialinio teisingumo įstatymas atsirado dėl didelių nuostolių, kurių teko patirti daugeliui Vokietijos gyventojų per karą. Daugelis neteko įmonių, namų, sveikatos, profesinio pajėgumo, kai tuo tarpu daugelio kitų vokiečių išliko žemė su savo turtais, išliko fabrikai, įmonės, namai ir t.t. Kai vieni iš turimų turtų nesikrautų kapitalu, o kiti nepalikų elgetomis, yra numatyta specialiais naštos išlyginimo mokesčiais apdėti tuos, kurių turtai per karą išliko. Iš tų mokesčių, kurie bus mokami iš likusių turtų savininkų per eilę metų, susidaro didelis fondas. Iš jo bus mokamos ne tik karo reparacijos, bet ir pašalpos nuo karo nukentėjusiems — jau mokama ir bus mokami pinigai profesiniams irrankiams atstatyti, invalidams, bedarbiams, pabėgėliams šelpti, našlaičiams išlaikyti ir mokyti. Tiesa, tie naštos išlyginimo mokesčiai yra karo nepaliesiems savininkams didelį sunkų ir nemalonų. Bet, iš kitos pusės, jie paskirsto tekusią našta visiems vokiečiams; jie neleidžia turtėti vieniems ir badauti kitiems. O visi socialinio teisingumo įstatymai padaro tai, kad Vakarų Vokietijoje, komunizmo įtaka smunka. Tie įstatymai taip pat rodo, kad socialinio teisingumo mintis Vokietijoje yra gili. Ji nepalieka tik teorijoje, dėl kurių žavėsio svaigsta Pietų Amerikos intelektualai, bet ji sistematiškai vykdoma gyvenime. Ir jei Vokietijos parlamentas priims įstatymą apie darbininkų dalyvavimą įmonių valdyme, belieka tik prvesti šeimos priedo įstatymą dirbantiesiems, kad Vokietija taptų pažangiausia valstybė socialiniu atžvilgiu.

UŽ PUSĘ KAINOS

Vienoje parapijoje buvo vyčių parengimas. Prisirinko daug žmonių — senų ir jaunų. Tikietai buvo nebrangūs — tik tai pė 50 centų. Atėjo ir sena Rozalija ir paprašė tikieta.

— Boysai, aš jum duosiu tik kvoterį.
— Kodėl, grandma?
— Nes aš viena ausim nieko negirdžiū.

Ryšy su kaikiuriais "Darbininke" tilpusiais straipsniais, redakcija gavo eilę socialinio pobūdžio klausimų. Šiuo dėkojame kun. Kaziuui Mažučiui už tai, kad sutiko duoti į tuos klausimus atsakymą ir atatinkamus paaiškinimus.

"Ar Katalikų Bažnyčia techniką laimina ar smerkia?"

Technika nėra velnio padaras. Mašinos ir visa modernioji technika yra žmonijos palaima. Technika sutrumpina ir palengvina žmogaus darbą. Dalinai ir ji išsaugo žmones nuo bado. Mūsų laikų dvasinis ir medžiaginis skurdas, taip pat grėsmė, kad žmonija moderniosios technikos pagalba pati save išnaikins, glūdi ne technikoje, ir ne jos pažangoje, bet mūsų laikų žmoguje, mūsų laikų žmogaus sužverėjime.

Žmogus, kuris nustojo tikėjimo į tikrą Dievą, ima dievinti statusus — seniau gamtos jėgas, šiandien jis dievina valstybę, darbą, mašiną. Technika tokių žmonių rankose yra pavojinga priemonė, pavojingas dalykas. Nesąžiningi žmonės piktnaudžiauja technika, lygiai kaip ir kitas vertybes, sakysim, mokslą laisvą valią ir t.t. Katalikų Bažnyčia techniką ir jos pažangą laimina, smerkia tik jos piktnaudžiavimą, smerkia technikos dievintumą, smerkia žmogaus pavergimą technikos pagalba.

"Technikos pažangą reikia visad remti. Jei kas, pav., sukonstruotų tokią naują mašiną, kuri pagreitintų gamybą dešimteriopai, tai tą mašiną reikia išnaudoti, nežiūrint į tai, ar tai kam patinka ar nepatinka".

Sutinku, kad reikia technikos pažangą remti, bet negalima sutikti su nuomone, kad technikos pažangą reikia remti besąlyginiai. Tai turi turėti savo ribą ir prasmę. Yra, sakysim, išrasta nauja mašina, kuri batų gamybą pagreitina 8 kartus. Jei fabrikas turėtų tokį batų pareikalavimą, kuris niekad nesibaigtų, tai jis galėtų, darbininkų neatleisdamas, toliau dirbti. Bet dažniausiai rinka yra ribota, pareikalavimas yra trumpu laiku patenkinamas. Fabrikas, įvedęs tokią naują mašiną, sumažina darbininkų skaičių. Atsiranda žmonių be darbo.

Yra kita išeitis. Fabrikas, pasistatęs tokią naują mašiną, galėtų: 1) nieko neatleisti ir 2) tiek pat darbininkams mokesčių, tik sumažinti darbo laiko, darbo valandas. Pav., vietoj 8 valandų tektų dirbti tik 1 val. į dieną. Tokiu atveju ta mašina patarnautų darbininkui, jo darbo palengvinimui. Darbininkas, įvedus mašiną, dirba jau ne 8 val., bet tik 1 val. į dieną, tuo tarpu uždarbis lieka tas pats.

Bet praktiškai fabriko savininkas taip nedarys. Darbininkų perteklių jis atleis. Tam tikras darbininkų skaičius lieka be darbo. Vadinasi, mašina atėmė jam ir jo šeimai pragyvenimo šaltinį. Jei darbo gauti ne sunku, fabriko savininkas tokią mašiną įvesdamas gal sunkiai ir nenusideda. Bet jei tam ar kitam krašte skaičius žmonių be darbo yra didelis ir jis auga, tai gali būti sunkus moralinis nusikaltimas atimti kitam darbą.

Taigi, ne visada galima panaudoti naujus išradimus ir patobulinius. Jie turi tarnauti žmogui, o ne priešingai. Jie turi žmogaus gyvenimą palengvinti, o ne ap sunkinti. Technikos pažangą reikia remti

ti tiek, kiek ji tarnauja žmogaus gerovei. Darbo racionalizavimas ir tobulinimas, jei jis didina nedarbą, didina skaičių žmonių, kurie prie geriausių norų negali gauti darbo yra nelitstinas nusikaltimas.

☆

"Jei prie valstybės vairo stovėtų katalikiška vyriausybė ir socialinius klausimus spręstų pagal enciklikas, ar toji vyriausybė kištųsi į turtingo darbdavio arba dvarininko reikalus, jei jie būdami katalikai, nenorėtų savo valdiniais suteikti bent minimalaus medžiaginio gerbūvio? Jei šitokia vyriausybė nedraustų valstybinėmis priemonėmis turtų krauti ir kitus skriausti, plėštųsi neapykanta prieš ją ir prieš katalikus. Ar Bažnyčia individualių turtų naudojimą sieja tik su sąžine?"

Bažnyčia ir katalikų vyriausybė yra du skirtingi dalykai. Bažnyčia individualių turtų naudojimą sieja su sąžine. Kitokių priemonių ji neturi, nesilima ir nesiims. Juk ne Bažnyčia leidžia valstybės įstatymus. Ji neturi taip pat priemonių įstatymams prvesti (neturi, pav., policijos).

Katalikų vyriausybė turėtų pareigą kištis į gėrybių paskirstymą, išleisdama atitinkamus įstatymus. Turime pavyzdį iš Lietuvos gyvenimo — krikščionių demokratų prvestą žemės reformą.

Reikalinga ugdyti krikščionišką pažūrą į nuosavybę, paremiant ją atitinkamais valstybės įstatymais. Negalima gėrybių paskirstymo palikti tik turtingųjų nuožiūrai ir ūpi.

UŽDARBIAI

iš Elizabeth, N. J.)

Jau penktą mėnesį dirbu Ford'o Co. Mercury fabrike. Jis yra apie 13 mylių nuo Elizabeth, prie Metuchen miesto. Dirbu antroje pamainoje nuo 17 val. iki 1:30 val. nakties. Bet tai jau geriau negu buvo ligšiol kepykloje, kur reikėjo dirbti visą naktį. Mašina važiuoja su amerikiečiais, kurie mane paėmė iš namų ir naktį parveža iki namų durų. Už tai moku 2 dol. per savaitę. Mums moka neblogai. Pradžioje mokėjo man 1.49 su puse, o dabar jau gaunu į val. 1.77 su puse. Dažnai pasitaiko, kad dirbama tik 3 ar 4 dienas į savaitę. Trūksta dalių. Iš to uždarbio pragyventi galima. Tame fabrike dirbame 5 lietuviai, buvę DP, visi iš Elizabeth. Vienas dabar išėjo į kariuomenę. Už butą mokame 22 dol. į mėnesį. Geresnių butų sunku rasti, ir tie brangiai kainuoja, iki 50 ar 60 dol. Jau nusipirkome šaldytuvą ir skalbimo mašiną. Su šeima be to negalima apsieiti.

Pats mano darbas nėra lengvas... Kol kas neturiu jokių planų, kaip reikės išlįsti iš fabriko. Tempas žmogų prilenkia prie žemės, nesulaukus senatvės. Rodos, žmonės dirbo Lietuvoje, dirbo Vokietijoje ir gyvenno, be to, sakyčiau, nežmoniško skubėjimo, kaip čia, kur žmogus padaromas automatu. Visko prigalvojo kapitalistai su doleriu, ir čia už dolerį viskas. Kapitalistas lydi šunį į šunų kapus ir stato jam brangiausį paminklą, o darbininką spaudžia iki paskutinio, kad tik daugiau padarytų. Jei gu čia ne tos darbininkų unijos, tai tikrai būtume (mes darbininkai) vergai.

Apie vokiečius susidariau dabar geresnę nuomonę, negu turėjau būdamas Vokietijoje. Jie moka gyventi, kur jie būtų".

SKAUTIŠKOJO RITERIŠKUMO KODEKSAS

Skautybė jūrėjas lordas Robertas Baden - Powell'is ne kartą pabrėžė, kad skautai yra jaunuoliai, kurie dabartiniame moderniškajame gyvenime žengia senovės riterių pėdomis. Senovės riteriai turėjo įsirašę savo skyduose šūkius, kurie skelbė už ką jie kovoja ir ko siekia. Turėję bendrų siekimų riteriai susiburdavo į ordinus - brolijas, kurie turėdavo visiems nariams privalomas taisykles - kodeksus. Dabarties jaunatviški riteriai, skautai, neturi nei šarvų nei skydų, tačiau jie turi įsirašę savo širdyse savo obalsį: "DIEVUI, TĖVYNEI ir ARTIMUI!" Skautų brolija be anksčiau čia spausdintų įstatų, taip pat turi ir savo riteriškąjį kodeksą — įsakymus. Tie įsakymai rodo skautams kelius jų šūkius atsiekti. Jų yra dešimt:

ISAKYMAI

NELAUK iš kitų nieko, bet pats duok visa, ką gali.
GYVENK tėvynei ir žmonijai ir būk gamtos ir gyvulių draugas.
BŪK RITERIS, neturtingųjų ir silpnųjų gynėjas ir tiesaus kelio sekėjas.
STIPRINK savo kūną ir sielą ir šviesk protą.
TEBŪNIE tavo valia kaip tempelė tampa priaimta.
SEK skautų Patroną Šv. Jurgį: naikink piktą pasaulį, o pirmiausia pačiam savy.
TEBŪNIE pirmoji mintis apie kitus, o tik antroji apie save.

AUK Į VIRŠŲ kaip galingas ažuolas, bet nesilenk žemyn kaip verkšlenąs ghuosnis.
BŪK RYTOJ geresnis, negu šiandien esi ir negu vakar buvai.

LAIKYK DIEVĄ širdy, ir atminti savo šūkį "BUDEK".

SKAUTAI RUOSIAMI PAGALBOS TARNYBAI

Lapkr. 18 - 19 d. Bostono Skautų Tarybos stovyklavietėje prie Loon Pond buvo skautų iškyla — kursai. Tikslas buvo paruošti skautus Civil Defense rėmuose padėti gyventojams nelaimėse. Ten skaityti pašnekėsiar ir pravesiti praktikos darbai — miške paklydusio ieškojimas ir jam pirmosios pagalbos teikimas, ryšio atstatymas nutrūkus betkokiam viešajam susisiekiimui per potvynį, viesulą ar p. Apsvarstytas mobilizacinis skautų planas tokiais atvejais.

Iškylautėjus instruktavo lektorai, paruošti regioninėje Naujosios Anglijos 3-ju dienų stovykloje. O pastarieji dabar toliau instruktuos savo vienuetus. Šioje iškyloje dalyvavo visų Bostono tuntų atstovai. Jų tarpe buvo vyr. sktn. dr. V. Čepas ir vyresn. skiltn. A. Banevičius.

Lapkr. 15 d. Roxbury Norfolk House Centre 52-ji DLK Kęstučio draugovė dalyvavo 2-jo Roxbury - So. Boston tunto sueigoje — vadų pobūvyje. J. G.

DABAR Laikas Įsigyti KAILINIUS

B. Koraitis

Jau artinasi šaltas ruduo, paskui žiaurioji žiema. Tat dabar yra geriausias laikas pagalvoti apie įsigijimą naujų, elegantiškų kailinių pas I. J. FOX, kuri yra didžiausia moteriškų kailinių firma Amerikoje. Pas mus yra plačiausias kailinių pasirinkimas naujosios 1951 m. mados.

Reikia žinoti, kad atėjus žiemai kailinių kainos labai pakyla. Taigi, dabar laikas juos įsigyti. Atėjusios į krautuvę visuomet reikalaukite, kad jums patarnautų šios krautuvės lietuvius atstovas BERNARDAS KORAITIS, kuris yra kailinių žinovas ir ekspertas. Jis primieruos jums kailinius pagal Jūsų skonį ir figūrą.

Drabužis, kuris pritaikytas asmens figūrai labai yra vertinamas, o prie to patys kailiniai už save kalba žiemos metu. Tai mielas drabužis, kuris teikia sveikatai apsaugą. O kas nenori būti sveiku ir turėti per žiemos šalčius malonumo dėvint šiltus ir skoningai pritaikytus kailinius.

Užėikite pas mus šiandien ar kitą dieną. Kailinius galite pirkti su mažu įmokėjimu, o paskui išsimokėsite kas mėnuo pagal jūsų išgalės.

411 Washington St., Boston

Blaškomos DP dienos Vokietijoje

Stovyklos nuolat kilnojamos

Praėjusi vasara ir šis rudu įnešė daug pasikeitimų į DP gyvenimą Vokietijoje. Pamažu naikinamos tautinės stovyklos, dėl emigracijos prareitėjusių spragos užpildomos likviduojant kai kurias mažesnes stovyklas. IRO iš savo pusės turėjo šioji tokį planą — norėjo iš prareitėjusių stovyklų sutelkti pabėgėlių Miuncheno ir Stuttgarto rajonuose. Tačiau ir čia savo sumanymus dažnai keitė. Dar pavasarį buvo paskelbta, kad pvz., Schw. Gmiuendans pasiilks nejudinama lietuvių stovykla, o birželio antroje pusėje ji buvo panaikinta, jos vieton įkurdinant pasiliekančius Vokietijoje. Pradėjo žmonės tiesiog svaidyti svaidyti: per kelis mėnesius jie perkeliavo net tris stovyklas. Šitoks IRO patvarkymas vargina ir erzina žmones. Visur pasklido gandy, kad IRO valdininkai iš kilnojimo daro biznį. Visus pertvarkymo ir pasiliekančiųjų Vokietijoje planus sugriovė dideliais šuoliais riedą politiniai įvykiai. Okupacinės valdžios vėl pradėjo telkti kariuomenę Vokietijon, vėl jom prisireikė kareivinių, kuriose daugiausia buvo įkurdinti pabėgėliai. Visi geresnieji valdiški pastatai jau atsidūrė kariuomenės rankose. Didžiulės Heilbrono kareivinės, iškėlus pabėgėlius, remontuojamos. Tas pats ir Pforzname, kur laikinai buvo sustojęs nemažas lietuvių būrys. Neišsilaukė nei Ludwigsburgo emigracinė stovykla — Flakkaserne, kur buvo susispietę aukštų IRO ir Amerikos pareigūnų. Dar vasarą net kelis kartus norėjo kariuomenė užimti. Lapkričio 15 d. emigracinė stovykla buvo perkelta į Jaegerhofo kareivines prie stoties. Schw. Gmuendo Bismarck kareivinėse buvo suorganizuota pasiliekančiųjų stovykla ir jos gyvenimas užtikrintas. Lapkričio pradžioje ir ji buvo panaikinta, patalpas perleidžiant kariuomenei. Ten pat ant kalno, Artilleriekaserne, iki šiol laikėsi latvių stovykla. Jau ir ją apžiūrėjo amerikiečių karininkai ir paskyrė išsikraustymo datą. Stuttgarto apylinkėse važinėja vienas amerikiečių generolas, parūpindamas kariuomenei patalpas. Jo pasirodymas reiškia, kad kelių savaičių bėgyje neilks pabėgėlių stovyklos. Pasutiniu laiku Muencheno, miestuose skubiai statomi di-Wuerzburgo ir Ambergo deli barakai, kuriuose, kaip

sakoma, bus įkurdinti iš kareivinių išbloktū DP.

Tremtiniai kaip posūniai

Lietuviai daugumoje jau iš-emigravo. Šiuo metu Bendruomenė skelbia, kad dar liko 11,408 lietuviai, gyveną 164 vietovėse. Didesnė jų dalis turi sutartis į JAV-bes. Pastaruojtu metu emigracija labai sulėtėjo. Iš vienos pusės aukštieji amerikiečių pareigūnai, tarp savęs dažnai nesugyvendami, delsia emigraciją, o iš kitos — daktarų medicininiai sietai dar labiau sutankėjo: užtenka visai nekaltos dėmelės plaučių viršūnėse, kad emigrantas būtų atidėtas ilgai kontrolei. Muencheno pereinamoje stovykloje daktarai nėra tokie griežti, bet ten DP komisija ypatingai lėtai sukasi — emigranto pašaukimas į pereinamąją stovyklą tęsiasi mėnesiais.

Nemažai lietuvių grupei emigracijos durys yra visai uždarytos. Vieni jų buvo dėl sveikatos ir kitų priežasčių visai atmetti, kiti tremtyje suseno, neturi giminių sveturi, niekas jiems neišrūpina garantijų. Šiuos IRO išjungė iš savo globos ir pervedė į vokiečių ūki. Vokiškoji duonelė palaistyta vargu ir padažyta skurdė. Naujoji Bundes vyriausybė nesustvarko su savo pabėgėliais vokiečiais, kurie nuolat plūsta iš Rusų zonos. Tremtiniai ir geriausiu atveju pasidaro posūniai. Iki šiol juos įkurdindavo kareivinėse ir kas mėnesį mokėdavo po 31 markę. Iš šios kuklios sumelės reikėjo pragyventi, pirkts maistą, mokėti už šviesą, dujas. Stoti į kokį statybos darbą šiems pasilikusiems dažnai nebėra sveikatos, nes jie patys yra reikalingi globos. Daug buvo kalbama ir rašoma, kad senelai bus suvežti į prieglaudą ir pagal religijas suskirstyti. Tačiau iki šiol visi sumanymai pasiliko beveik tik popieriuje.

Kaikurie užsikabino Vokietijoje

Pasiliekančiųjų tarpe surasime keliolika, kurie patys atsiskak emigracinių galimybių. Vienokiu ar kitokiu būdu jie užsikabino Vokietijoje, gavo geresnę tarnybėlę ar išikūrė kokį biznelį. Taip Bremene vienas lietuvis turi urmo saldinių prekybą, kitas restoranėlį. Kažkur apie Hannoverį vieną lietuvių tarnauja policijoje. Pasiliekančių tarpe sutinkame ir dai. V. K. Jonyną. Seniau jis buvo mažesnis emigruoti į Ameriką, bet šį rudenį jis persikėlė iš Freiburgo į Mainzą, kur prie prancūzų kariuomenės štabo

gavo aukštą vietą. Jis yra meno reikalų patarėjas, rūpinasi parodom, meno mokyklom ir puoselėja visą prancūzų meninį reiškimąsi Vokietijoje. Tame pačiame štabe dirba ir lietuvių bičiulis, estas — Aleks Ranit kaip propagandos šefas.

Persitvarkė bendruomeninis gyvenimas

Kartu su stovyklų pergrupavimu persitvarkė ir lietuvių bendruomeninis gyvenimas, Kanauninkas Feliksas Kapočius, buvęs šv. Sosto III Misiijos Delegatas Lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje, vėliau, šią Misiiją panaikinus, tapęs Vyriausiu Sielovados Tvarkytoju, spalio mėnesį iš savo pareigų pasitraukė. Susitaręs su Koelnų kardinolu, savo vieton paliko šv. Alfonsą Bernatonį, kapuciną. Vyriausia Sielovados Tvarkytojo įstai-ga persikėlė iš Kirchheim-Teck į Hanau DP stovyklą. Dvasiniams lietuvių reikalams aprūpinti pasilieka ir keletas kunigų.

VLIKas pasilieka dar savo vietoje. Išvažiavusiųjų vietos papildytos naujais. Naujieji įvykiai ir pagyvėjęs politinis judėjimas užvertė juos dideliais darbais: vėl jų atstovai važinėja po sostines, klebina duris ir gina lietuviškuosius reikalus.

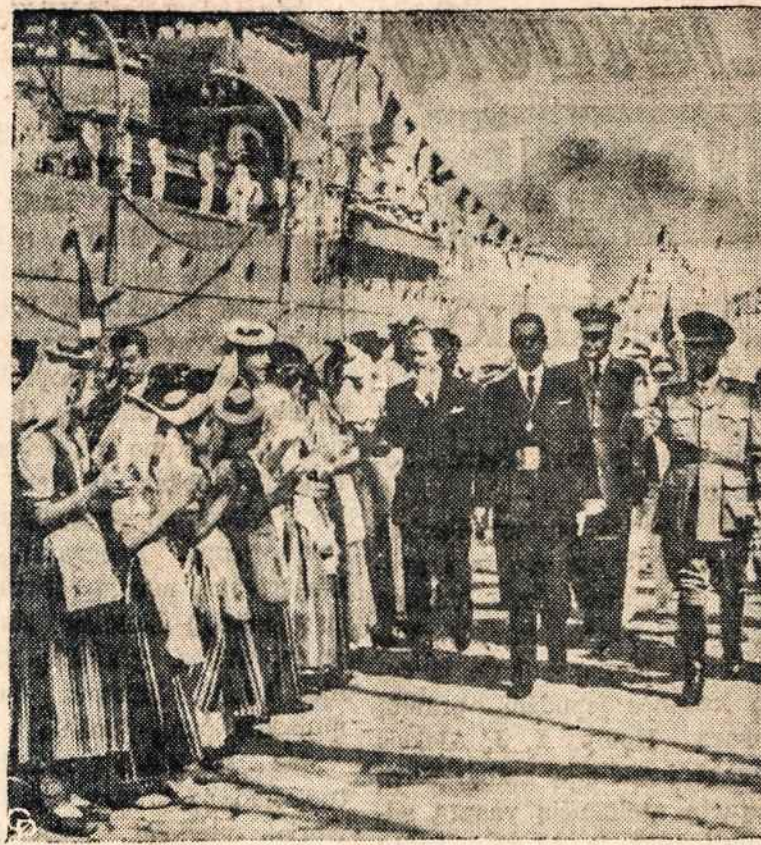
Lietuvių Bendruomenės centras persikėlė į Hannoverį. Ten telkiama kartoteka ir kuriamos vadovaujančių veiksnių įstai-gos. Bendruomenė stovi prieš sunkius uždavinius — ji nori lietuvius suburti į didesnes grupes, kad galėtų įkurti bent lietuvišką pradinę mokyklą. Jos pastangomis šiuo metu veikia Anglų zonoje dvi lietuviškos gimnazijos.

Pakitėjo tremtinių nuotaikos

Pastaruojtu laiku pakitėjo ir tremtinių nuotaikos. Dažnai Europoje orelis pakvimpa paraku. Kai prasidėjo Korėjos karas, didis rūpestis užgulė visus. Vokiečių spauda ir radijas visą laiką alermavo. Saugumo sumetimai vertė net savo daiktelius susipa-kuoti, susidėti ir kuprinėlė. Buvo studijuojami ir žemėlai-piai, kuriais keliais ir kur patraukti, jei kiltų karas. Telkiama ir organizuojama kariuomenė šiek tiek nuramino jų nervus, tačiau ir dabar kiekviena didesnė politinė įtampa verčia juos budėti ir viskam pasirengti. Kartu blausias ir santykiai su vokiečiais. Jie kas dieną įgyja daugiau teisų ir laisvių. Turėdami savų pabėgėlių, į DP žiūri kaip į našta, kurią reikia nusikratyti. Nežiūrint į privačius nedraugiškus nusi-teikimus, dažnai ir spaudoje ir per radiją pasigirsta aštrūs balsai, adresuoti tremtiniams. Padėtį šiek tiek sunkina slava-i, ypač lenkai, kurie tuoj po kapituliacijos siautėte siautėte. Dar ir dabar pasitaiko iš jų pusės didelių išsi-šokimų. Dažnai matomi policijos paieškėjimai, kad toks ir toks lenkas nužudė, išplėšė pašta ar banką, nuteikia prieš visus DP. Ieškant kur nors darbo, tuoj vokiečiai klausia, kokios tautybės. Baltams dar jie negriežia danties, juos iš-skiria ir greičiau priima į darbą.

Viskas šuoliais rieda

Įvairūs politiniai įvykiai šuoliais rieda pirmyn. Menkiausi UNO sučiudėjimai kartais virsta ištisomis audromis DP stovyklose. Šis per-

Ispanijos diktatorius Franco pirmą kartą aplanko Kanarų salas. Iš čia, iš Santa Cruz, prieš 14 metų jis buvo pradėjęs savo karo žygį prieš Ispanijos raudonuosius. Kaip diktatorių Jungtinės Tautos nuo 1946 m. Franca boikotavo. Dabar boikotas nutrauktas, nes yra kitų diktatorių, kurie nuo pat pradžios sėdi Jungtinių Tautų kėdėse.

ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS Į ROMĄ

Rugpjūčio 12 d. vėl aplankė šv. Jono Laterano baziliką, kur išklauskė kun. J. Bernatonio ir kun. A. Abracinsko čia atnašaujamas šv. mišias. Kadangi ją aplankėme jau antrą kartą, tai turėjome progos geriau susipažinti su šios bazilikos brangenybėmis, ir ją smulkiau apžiūrėti. Su mumis kartu buvo ir kun. Z. Ignatavičius, kuris mums maloniai viską paaiškino. Šioj bazilikoj yra šv. Stalo relikvija, prie kurios Išganytojas valgė paskutinę vakarienę. Čia yra ir kruvinas Kristaus rūbas, kurį Jam pakeitė šv. Motinėlė Kryžių nešant; yra ir relikvijos erkėčių vainiko.

Mes susikaupę čia padėkome Dievui už suteiktą mums progą pamatyti Išganytojo kančios daiktus ir prie jų apmąstyti jo kančią. Taip pat čia yra didžiulės dvylikos apaštalų statulos taip gražiai išdirbtos iš marmuro, kad matyti kiekvienas jų veido išraiškos bruožas: atrodo lyg kad gyvi būtų.

Po pusryčių vėl nuvykome į šv. Petro baziliką jau antrą kartą. Pasimeldėme prie šv. Petro Karsto ir pasigėrėjome bazilikos grožiu. Po to nuvykome į Vatikano muziejų, į kurį įėjti reikalingas leidimas. Leidimu pasirūpino kun. Z. Ignatavičius ir kun. J. Bernatonis. Įėjimas į tą muziejų gana keistas: eini aplink ilgu vingiuotu koridoriu vis aukštyn ir aukštyn. Toks pat ir išėjimas, tik kiton pusėn. Muziejus turtingas paveikslais bei skulptūromis ir kitomis seniausiomis liekanomis. Norint viską smulkiau apžiū-

tvarkymas ir pergrupavimas dar nenusistovėjo. Dar pamatysime, kur nubloks mūsų tautiečius, ar jie galės sudaryti kokią tautinę bendruomenę, kuri galėtų išlaikyti lietuvišką mokyklą, tęsti savo kultūrinės tradicijas, ar vokiečiai uždės savo germanišką leteną, versdami visiškai jiems paklusti. O gal didžiosios laiko ūkanos greitai prasiblaivys, ir jiems ir visiems pasaulio lietuviams atneš šviesesnes dienas. Jie ten gyvena tartum mūsų tėvynės palaukėje, jaučia tą patį vėją, atėjusį nuo Nemuno. Jie pirmiausia ir patrauktų į siaurę, nešdami pietų šilumą ir kūrybinę nuotaiką.

A. Džiugėnas

LIETUVIAI PASAULYJE

Gyvai domimasi Lietuvos kančiomis. Lapkričio 2 d. visi iškilmėse dalyvavusieji kardinolai ir vyskupai buvo pakviesti į Šventųjų Metų Komitetą, kur turėjo progos arčiau susipažinti ir pasikeisti mintimis. Šiame priėmime dalyvavo J. E. vysk. V. Padolskis ir J. E. vysk. V. Brizgys. Mūsų vyskupai buvo nustebinti nepaprastai dideliu aukštųjų Bažnyčios hierarchų domėjimusi Lietuvos padėtimi ir jų sielojimusi dėl persekiojamų Lietuvos katalikų kančių. Nebuvo reikalo daug pasakoti apie dabartinę padėtį bolševikų okupuotoje mūsų tėvynėje. Pasirodė, kad iš tolimų kraštų atvykę žmonės jau pakankamai yra apie tai informuoti. Visi pažadėjo melstis ir panaudoti visą savo įtaką, kad Lietuvos katalikai greičiau sulauktų išsivadavimo.

Lietuvių Tremtinių Vokietijoje ir Austrijoje Sielovados pertvarkymas. Susitarus su J. E. Vysk. A. J. Muench, Apaštalinės Nunciatūros Vokietijoje Regentu, Kan. Feliksas Kapočius š. m. spalio mėn. 31 dieną pasitraukia iš Lietuvos tremtinių Vokietijoje ir Austrijoje Vyriausio Sielovados Tvarkytojo pareigų. Kalbamoms pareigoms nuo minėtos datos yra paskirtas T. Alfonsas Bernatonis, O. F.

net išspausdamas iš vidaus gelmių ašaras. Apkeliaves nešamas šv. Tėvas apie šv. Petro altorių, nusileido žemyn ir vikriai pasikėlė laiptais į jam paruoštą sostą. Peržegnojęs maldininkus, į juos prabilo italų, anglų, prancūzų bei vokiečių kalbomis. Po to išaukė atskiriomis grupėmis įvairių kraštų maldininkus ir atskirai jiems suteikė palaiminimą. Nusileidęs nuo sosto atskirai palaimino vyskupus, prelatus ir kunigus, kurių buvo šimtai. Tuo jiems suteikė galią sugrįžus laiminti savo parapijiečius. Po to dar palaimino ligonius bei įteikiančius jam įvairias dovanėles. Audiencija baigėsi šauksmu: "Viva Papa", amerikiečiai šaukė: "God bless the Pope". Šiais sveikinimais baigėsi audiencija, ir šv. Tėvas išvyko nešamas iš bazilikos. Mes maldininkai išsiskirstėme kupini džiaugsmo. Tos dienos pergyventi išpužiai pasiliks visam mūsų gyvenimui. B. M.

(bus daugiau)

M. Cap. Kan. Feliksas Kapočius labai nuoširdžiai dėkoja visiems brangiems konfratriams už jų bendradarbiavimą ir visokią paramą, jam tvarkant tremtinių sielovados reikalus.

Mūsų vyskupai atsiveikino Romą. Lapkričio 12 d. iš Romos atgal į Vokietiją išvyko J. E. Kauno Vyskupas Pagarbininkas Dr. Vincentas Brizgys, o lapkričio 14 d. Romą atsiveikino ir J. E. Vilkiškio Vyskupas Koadjutorius Dr. Vincentas Padolskis. Romos geležinkelio stotyje abu Ekscelencijas išlydėjo gausūs lietuvių būrys su J. E. Vyskupu Būčiu priešakyje. Drauge su Vyskupu Padolskiu į Vokietiją išvyko ir Kan. Mykolas Vaitkus.

Romas Ateitininkų susirinkimas. Lapkričio 12 d. Šv. Kazimiero Kolegijos Romoje patalpose įvyko Romos Ateitininkų susirinkimas, kuriame Jo Prakilnybė Kan. Mykolas Vaitkus skaitė paskaitą apie Ateitininkijos genezę.

Nors Maskva okupacijos dešimtmetį visom priemonėm stengėsi išpušti savo laimėjimus Lietuvoje, tačiau laisvojo pasaulio opinija tatau paminėjo kaip žmonijos istorijoje neturintį pavyzdžio priešpaudus viešpatavimą. J. V. D. Britanijos, Italijos, Prancūzijos, Vokietijos, Belgijos, Olandijos ir kitų kraštų didžioji spauda priminė, kad Baltijos valstybės buvo pirmoji sovietinės agresijos aukos, iškėlė masines gyventojų deportacijas ir kitas neteisėbes.

Spalio 22 d. Paryžiuje įvyko Prancūzijos lietuvių atstovų suvažiavimas. Buvo svarstyti emigracijos reikalai (ref. Bačkis), šalpos (ref. Dulevičius), lietuvių bendruomenės organizacijos (ref. Tėvas Pečys). Apie lietuvių šalpos draugijos veiklą pranešė p. Bačkienė. Sudarytas organizacinis bendruomenės komitetas. Suvažiavime dalyvavo VLIKo pir-kas M. Krupavičius.

Argentinijos meno magazinas HISTONIUO 130 Nr. paskelbė K. Čibiro straipsnį apie M. K. Ciurlionį. Žurnalas taip pat padėjo Ciurlionies atvaizdą ir jo "Piramidžių sonatos" reprodukciją.

Marija viską gali pas Dievą!

Jei spaudžia vargas, grauzia rūpestis, sielojiesi Lietuvos ir žmonijos nelaime, tai kreipkis į Mariją.

Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. laikoma Novena į

Nekaltai Pradėtąją Mariją

Novena prasideda lapkričio 29 dieną ir baigiasi gruodžio 7 dieną.

Norėdami įsijungti į šią Noveną, siųskite savo intencijas šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Novenos dalyviais tampa visi, kurie atsiuncia savo intencijas, ir jei gali, nors maža auka paremia šią Jauniausią Lietuvačių Kongregaciją Amerikoje.

Kai laikai iš namų pasiekia Korėją...

Amerikos Lietuvių

ŽIDINIUOSE

IŠ LDS CONN. APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO

Waterbury, Conn.

Š. m. lapkričio 19 d. Šv.

Juozapo parap. patalpose įvyko LDS Connecticut apskričio suvažiavimas. Suvažiavimą atidarė Waterbury 5-tos kuopos pirmininkas P. Jakubauskas, kuris pasveikinęs atstovus, pakvietė šv. Juozapo parap. kleb. kun. J. Valantiejų atkalbėti maldą ir apskričio valdybą užimti savo vietas. Apskričio raštininkė p. Sapraniene dėl operacijos atvykti negalėjo. Jos vietą užėmė p. Meškūnienė. Prezidiuman buvo išrinkti: Juozas Bernota — pirmininkas, Antanas Šambaris — jo pagalbininkas, Nellė Meškūnienė — raštininkė; neatvykusio išdiniuko Tamošiūno vietą užėmė Stasys Šrupša. Mandatų komisijon buvo išrinkti: Juozas Bernota ir Silvestras Zdanys.

Pranešimą padarė Petras Jokubauskas.

Iš trijų kuopų suvažiavime dalyvavo 15 atstovų ir 7 svečiai. Sveikino šv. Juozapo parap. klebonas kun. J. Valantiejus ir papasakojo iš savo kelionės įspūdžių praeitą vasarą. Komp. A. J. Aleksis pasakė įspūdingą kalbą. Buvo nutarta ateinančią vasarą surengti LDS ir ALRKS kartu apskričių gegužinę; apskričio susirinkimą šaukti rugsėjo arba spalio mėnesiais. Išrinkti atstovais į sekantį LDS seimą Juozas Bernota ir Petras Jokubauskas. Suvažiavimas pageidavo, kad jo protokolai 3-4 savaitių bėgyje būtų patalpinti "Darbininke". P-nei Sapranienei, kuri serga po operacijos, pareikšta užuojauta ir pasiūstas gėlių buketas. Protokolai ir pranešimai buvo priimti vienbalsiai.

1951 m. valdybon išrinkti: pirmininkas Juozas Bernotas, vicepirmininkas Nelle Meškūnienė, raštininkė Stefania Sapraniene, išdiniukas Tamošiūnas; izdo globėjais — Stasys Šrupšas ir Juozas Bernotas. Suvažiavimas baigtas 5-tą val. 15 min.

Pasibaigus posėdžiams 5-ji kuopa pakvietė vakarienes, kurios metu buvo pasidalinta mintimis. Svečiai dėkojo šeimininkėms p. Šmotienei ir Berkerienei už patarnavimą vakarienes metu. Šia proga tenka paminėti, kad p. Šmotienė turi ligonį savo vyrą ir dirba dirbtuvėje, bet suranda laiko ir pasišvenčia dar LDS organizacijai, kuri yra veikli jos narė.

Kristaus Kančios arkibrolijos susirinkimas
įvyko lapkričio 19 d. šv. Juozapo parapijos mokyklos patalpose. Buvo nutarta gruodžio 8 d. surengti Kalėdų rengimą (parę), kuris įvyks po vakarinių pamaldų tose pačiose patalpose. Pribus Kalėdų senelis su dovanomis. Draugija gyvuoja jau 6 metai, per kuriuos jos pirmininke visą laiką buvo Magdalena Karinauskienė. Parengimas ruošiamas parapijos naudai.

Motiejus ir Uršulė Liutkevičiai
šiemet šventė 35-kių m. vedybini gyvenimo sukaktį. Ta intencija lapkričio 1 d. šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Valantiejus atnašavo šv. Mišias. Jis prieš 35-rius metus juos sujungė laimingu moterystės ryšiu. Juos pagerbti atsilankė daug svečių.
Koresp.

• **ALT** Chicagos sk. lapkričio 26 d. surengė literatūros ir muzikos vakarą, kuriame dalyvavo trys bostoniečiai: dramos aktorius Henrikas Kačinskas, poetas Bernardas Brazdžionis ir rašytojas humoristas Antanas Gustaitis. Muzikinę dalį išpildė solistas St. Baranauskas ir muzikas A. Kučiūnas.

• **Dail. Jonas Aleksandravičius** dirba Washingtone, D. C., ir yra priimtas nariu į amerikiečių dailininkų sąjungą. Spalio mėnesį piligrimaj gausiai lankė Pranciškonų vienuolyną, ir dail. Aleksandravičius buvo pakviestas išstatyti ten savo paveikslus.

Koncertas BALFO naudai

Brockton, Mass.

Gruodžio 10 d. 3 v. v. Winthrop School patalpose ruošiamas koncertas, kurio pelnas skiriamas Balfu naudai. Tai bus jau trečias tremtinių koncertas Brocktone. Programoje dalyvaus operos solistė Juzė Krištolaitytė (sopranas), solistas R. Juška (baritonas) iš Bostono, aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko ir vietos tremtinių tautinių šokių grupė. Programa bus labai įvairi, marga ir turtinga: lietuvių liaudies dainos, operų arijos, grakštūs tautiniai šokiai, linksmų dalykų nupasakojimai, juokai.

Šis koncertas skirtingas tuo, kad jo programoje dalyvauja vietiniai lietuviai ir tremtiniai.

Tai bus graži kultūrinė pramoga.
A. V.

NORWOOD, MASS.

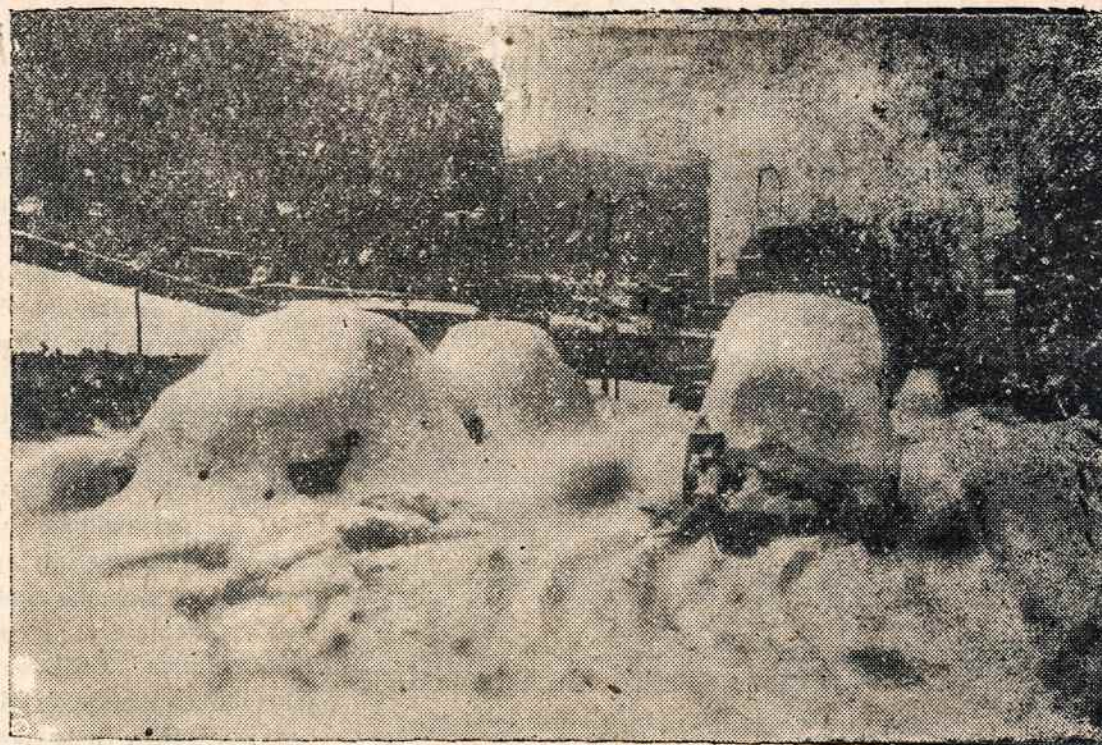
Mirė Jurgis Cvilikas

Lapkričio 8 d. ilgai sirgęs mirė Jurgis Cvilikas. Buvo palaidotas lapkričio 11 d. su trejomis šv. Mišiomis iš šv. Jurgio lietuvių parap. bažnyčios Norwoode kapuose. A. a. Jurgis Cvilikas paliko nuliūdusią žmoną Moniką, sūnų Praną, marčią, podukrą, brolij ir daug kitų artimų giminių. Vėlionis yra kilęs iš Lietuvos, Vilniaus krašto, Žaslių parapijos. Į Ameriką atvyko prieš 40 metų ir visą laiką gyveno Norwoode. Jis priklausė prie šv. Jurgio parapijos ir, kai buvo sveikas, daug dirbo parapijos naudai, buvo kolektoriu. Priklausė prie šv. Jurgio pašalpinės draugijos ir prie LDS 3-čios kuopos. Šios draugijos už a. a. Jurgio sielą užprašė šv. Mišias ir reikią nuoširdžią užuojautą jo žmonai, sūnui, broliui ir visiems giminiams jų liūdesio valandoje. Tesuteikia Dievas Jurgio sielai amžiną ramybę.

Metinis susirinkimas

L.R.K. Susivienijimo Amerikoje 81-mos kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., 7:30 val. vakare šv. Jurgio lietuvių parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti ir atsivesti naujų narių prisirašyti į Susivienijimą, nes kiekvienam svarbu apsidrausti savo sveikata ir gyvybe. Nežinome, kada galime susirgti ar įvykti mirties. Mirę neapsidraudus, paliktume sunkioje padėtyje savo šeimą.

Amerikos L. R. K. Susivienijime gali apsidrausti bet kuriame skyriuje mažai vaikai ir suaugusieji iki 55 metų amžiaus. Tad lietuviai - lietuvių rašykimės į lietuvių katalikų organizacijas, šiuo atveju į ALRK Susivienijimą, jeigu norime, kad lietuvių vardas Amerikoje būtų aukštai vertinamas svetimtųjų akyse. Susivienijimas gyvuoja jau 64 metai. Jis jau išmokėjo tūkstančiams ligos ir pomirtinių pašalpų, daug sušelpė našlaičių ir vargstančių šeimų. Be to, ir tautišką atžvilgiu mes turime priklausyti prie lietuviškų katalikiškų organizacijų. Kiekvieno ALRKS seimo proga būna užrašytos šv. Mišios už visus mirusius L.R.K. Susivienijimo narius nuo pat jos įsikūrimo. Šis susivienijimas daug prisidėjo darbu ir pinigais prie kovos už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę; carų valdymo laikais dėjo pastangas, kad lietuviai atgautų spaudos laisvę. L.R.K. Susivienijimas ir šiandien Amerikoje aukoja pinigus ir dirba dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Jis įsteigė

Sniego užneštas Cleveland, Ohio

BALTIMORĖS ŽINIOS

Laukiama Lietuvių Kalbos Vadovo

Jau kuris laikas, kai iš spaudos išėjo seniai lauktas Lietuvių Kalbos Vadovas, paruštas mūsų kalbininkų prof. Pr. Skardžiaus, St. Barzduko ir J. Laurinaičio. Išleistas Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Vokietijoje. Veikalas skirtas didiesiems lietuvių kalbininkams prof. Jonui Jablonskiui ir prof. Kazimierui Būgai atminti. Veikalo turinį sudaro rašybos, kiti kalbos dalykai ir žodynas. Knyga gražiai išleista ir įrišta.

Pirmieji šio veikalo egz. jau vieną kitą baltimorietį pasiekė. Jis laukiamas ir Baltimorės spaudos platinimo punkte, šv. Alfonso bažnyčios, iš kur sklisis į lietuvių kalbos mylėtojų tarpą. Atrodo, kad Lietuvių Kalbos Vadovą bus bene vertingiausia Kalėdų švenčių dovaną mokytojams, rašytojams, kunigams, laikraštiniams, moksleiviams ir laisvųjų profesijų žmonėms, kurių Baltimorėje yra nemaža. Labai būtų gražu, kad tėvai nupirktų Lietuvių Kalbos Vadovą ir savo vaikams, lankantiems lietuviškąją šeštadienio mokyklą. Tą pačią dieną 2 val. po pietų moterystės ryšiu buvo sulaidos, palyginus, labai men-

kos, o nauda didelė. Visi, kam gražioji mūsų tėvų kalba yra brangi, nelikti be šios knygos.

Naujos šeimos

Šeštadienį, lapkričio 18 d., šv. Alfonso bažnyčioje įvyko trijų porų jungtuvės, būtent, Romualdo Grybausko su Ona Sajauskaite, buvsia, Pilinkiene. O. Sajauskaitės vyras Pilinka yra tragiškai žuvęs Vokietijoje sunkvežimio nelaimėje. Jungtuvės buvo su šv. Mišiomis, kurias atnašavo ir jungtuvų apeigas atliko kun. klebonas d-ras Mendelis.

Abu neseniai atvyko į Baltimorę iš Vokietijos. Giminės, pažįstami ir Baltimorės lietuvių bendruomenė naujavedžiams linki ilgo ir laimingo gyvenimo.

Sekmadienį, lapkričio 19 d., įvyko jungtuvės Edvardo Lieutvinko su Elžbieta Huber. Jungtuvų apeigas atliko ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. klebonas d-ras Mendelis. Vakare įvyko jungtuvų bankietas šv. Petro bažnyčios salėje. Buvo daug svečių, kurie jaunavedžiams linkėjo ilgo ir laimingo gyvenimo.

Tą pačią dieną 2 val. po pietų moterystės ryšiu buvo sulaidos, palyginus, labai men-

HEATING SYSTEMS — AUTOMATIC OIL BURNERS
SANITARY PLUMBING — WATER SUPPLY SYSTEMS
GEORGE G. ENGEL PLUMBING CO.
194 MARBLE ST.
ATHOL, MASS. — Tel. 1000

Mažos rendos — Mažesnės kainos
Veltui pristatymas — Išsimokėjimui
Ateikite į krautuvę, kurioje
garantuotas sutaupymas
J. CORONIS & SON
FURNITURE CO.
168 W. Pearl St., Nashua, N. H. Tel. 4008

PARAMOUNT CLEANERS & LAUNDERERS
Vienintėliai Brocktono Dry Cleaners su Mothproofing Patarnavimu
(Aprausta nuo kandžių sugadinimo per 6 mėnesius)
Marškiniai gražiai išplunami
VELTUI PAIMAME IR PRISTATOME
Offisas ir Plant Krautuvė
560 Warren Ave., 766 Main St.
Tel. 736 — BROCKTON, MASS. — Kampas Grove St.

Mes Instaliuojame Visokios Rūšies Aliejumi
Sildomus Burnerius
Brockton Oil Heat, Inc.
27 Legion Parkway,
Brockton, Mass.
Tel. Brockton 323

MYKOLAS NORKŪNAS

gruodžio 1 d. švenčia savo 81 gimtadienį. Jis yra Lietuvos Vyčių organizacijos kūrėjas ir garbės pirmininkas, uolus LDS ir "Darbininko" rėmėjas ir garbės narys. Nors yra sulaukęs 81 metų, bet yra jaunas dvasioje, tebesisieluoja mūsų organizacijų reikalais, dalyvauja jų susirinkimuose. Šia proga sveikiname ir linkime ilgiausių metų. Jo adresas — 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Jau laikas užsisakyti 1951 metams plačiai skaitomą mėnesinį religinį-patrijotinį laikraštį "ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ". Jame spausdinami religinio ir patrijotinio pobūdžio straipsniai, eilėraščiai, žinios iš katalikų pasaulio ir Lietuvos.
"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIO" kaina — metams 2 dol. Adresas
Franciscan Fathers Kennebunk Port, Me.

JAUNUOLIAI,
Norį pasišvęsti Dievo garbei ir Lietuvių Tautos gerovei, kviečiami stoti į LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNĄ
KENNEBUNK PORT, MAINE
Į KLERIKUS PRIIMAMI
Lietuvių katalikų šeimų sūnūs, baigę bent 8 SKYRIŲ PRADZIOS MOKYKLĄ.
Priimami taip pat KANDIDATAI Į BROLIUS.
Dėl priėmimo sąlygų kreipkitės:
VERY REV. JUSTINAS VAŠKYS, O.F.M.
Franciscan Fathers Kennebunk Port, Me.

Tai, ką ji maišo, valgyti negalima. Bet labai puiku pasi-
šviesti, ypač šeiminkams. Tai "General Electric" virtuvės
ir namų apyvokai pritaikytos įvairiausios lempos.

BALTIMORĖS ŽINIOS

(pradžią 6 pusl.)

Jungti Silvestras Scherba su Elžbieta - Prane Limbaite. Jungtinių apeigas atliko taip pat klebonas. Po jungtinių apeigų buvo gražus bankietas Lietuvių sveitinėje. Svečiai jaunavedžiams linkėjo gražaus ir ilgo gyvenimo.

Motery Tretininkų D-jos susirinkimas

Sekmadienį, lapkričio 19 d., po lietuviškos novelos pamaldos parapijos patalpose įvyko Moterų Tretininkų D-jos susirinkimas. D-jos narės aptarė savo veiklos einamuosius reikalus. Draugijai sekmingai vadovauja p. Frankienė, padedant šv. Alfonso parapijos klebono padėjėjui kun. Budreckui.

Kviečiamos d-jon įsirašyti tos moterys, kurios d-jai dar nepriklauso, ypač naujakūres.

Lietuviams brangi sukaktis. Šių metų lapkričio 23 d. suėjo 32 metai nuo Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės sukūrimo. Lietuvoje ši diena būdavo švenčiama iškilmingai.

Baltimorėje naujakūrių tarpe yra nemaža buvusios Lietuvos kariuomenės karių ir net pirmųjų savanorių. Baltimorės lietuvių bendruomenė šios šventės proga juos sveikina ir nuosirdžiai užjaučia didelėje Tautos nelaimėje.

Sekmadienį per lietuviškąją radijo valandą Lietuvos kariuomenės šventės proga kalbėjo pulk. Požemėnas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas - savanoris. Be to, naujakūrių jaunimas padainavo dainų.

Lietuvių legionierių pamaldos Sekmadienį, lapkričio 26 d.,

Res. SO 8-3729 SO 8-4618

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — Insured and Bonded Local & Long Distance Moving

326 - 328 W. Broadway So. Boston, Mass.

Dykai Išbandymas nuo Reumatiškų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad nevartojai ROSSE TABS nuo Reumatinio skausmo, tankiai susijusių su Reumatizmu, Arthritu ir Neuritu, tai kodėl nepabandyti juos šiandien mūsų išlaidomis? Vartojamos tikstančios virš 25 metų. Dykai Skaitytoms šio laikraščio Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Leiskite atsiųsti jums siuntinį 24 Tabletės Dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai nebūsite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESUSKILT PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai!

Rosse Products Co., Dept. X-3
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

Religiniam koncertui praėjus

New Britain, Conn. Lapkričio 26 d. šv. Cecilijos choro surengtas religinis koncertas paliko gražius išpučius. Jį išpildė choras, vadovaujamas prof. Vytauto Marijošaus. Jame dalyvavo lietuvių išsivijojimo meno žvaigždė Anna Kaskas.

Choras gražiai giedojo, ypač mišrusis ir vienių merginų, tik gaila, kad jų mažai. Anna Kaskas, giedojimu visuomet būna sužavėta publika ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, tarp kurių buvo nemaža ir svetimtaučių, ypač skaitlingai dvasiškijs iš visos apylinkės. Kun. J. Valantiejus suteikė palaiminimą šv. Sakramentu.

Po koncerto parapijos salėje įvyko skanūs užkandžiai, kuriuose dalyvavo koncerto rėmėjai, choras, dvasiškiei ir solistė Anna Kaskas su savo mamyte. Kun. J. Matučiu pristatė, S. Valentienė, choro pirmininkė, įteikė dainininkei Anna Kaskas visų vardu puokštę rožių.

Sekmingas vakaras

Šv. Rožančiaus parengimas jungos leidinys, 1946 m., 576 buvo gan sekmingas. Į paren-pusl.

gimą skaitlingai atsilankė nariai bei dvasios vadai ir dar įteikė dovanėles. Iš šio vakaro pelno buvo įteikta klebonui 200 dol. dėl šviesos bažnyčioj įtaisymo. Šviesos jau baigiamos įtaisyti, kas pridoda bažnyčiai daug grožio ir teikia gerą šviesą. Sekmadienį, gruodžio 3 d. visos šv. Rožančiaus dr-jos narės kviečiamos dalyvauti bendroj šv. Komunijoje ir šv. Mišiose, kurios įvyks pusė po devynių rytą. Šios šv. Mišios bus aukojamos už Lietuvą ir šv. Tėvo intencija.

Nelaimė dėl audros

Pereitą šeštadienį siaučiant vėtrai, padaryta daug žalos mūsų mieste, ypač namų savininkams, iš kurių nukentėjo ir lietuvių šeima, būtent, A. K. Steponaičiai: buvo nukeltas jų šešių šeimų namo stogas ir nugriautas verandos. Visos jame gyvenančios šeimos turėjo apieisti namą. Reikiame užuojautą p.p. Steponaičiams dėl šios nelaimės. B. M.

Vytis ir Erelis

Apsaką. Parašė Jonas Kmitas. Lietuvių Darbininkų Sąj. šv. Rožančiaus parengimas jungos leidinys, 1946 m., 576

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Sąraše pažymėtos knygos labai atpigintos

- METRASTIS, išleistas Tėvų Pranciškonų Šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktu-
aliausius lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama \$1.00
- KUR BAKOŽE SAMANOTA, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūrinys. 288 psl. Išleido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00
- NEMUNO ILGESYS, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išleido TT. Pranciškonai. Kaina \$1.00
- POEZIJA, Jurgis Baltrušaitis. Išleido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00
- KVIESLYS I LAISVĖ, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina \$1.00
- VYTIS IR ERELIS, Jonas Kmitas. Apsaką. LDS leidinys. 576 psl. \$1.00
- VAI LEKITE DAINOS, Paruošė Kun. J. Dabrila. Išleido Kun. Pr. Juras. Idėta 200 gražiausių dainų. Kaina \$1.00
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Paruošė Kun. Dr. J. Starkus, 208 psl. Kaina \$1.50
- ANGLISKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS. Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00
- NAUJAS TESTAMENTAS. Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išleido Kun. Pr. Juras. Kaina \$2.00
- Audeklo aparatai \$3.00
- ŠVENTŪJŲ GYVENIMAI. Išleido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventėjo aprašymas. Knyga paveiksluota, įrišta kietais viršeliais. 936 psl. Kaina \$2.00
- KRISTAUS SEKIMAS, Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanaukaitė. Išleido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina \$2.00
- SV. PRANCIŠKUS ASYZIETIS, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išleido TT. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su šv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina \$1.00
- SV. PRANCIŠKAUS PEDOMIS, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir ritualas. 300 psl. \$1.00
- SV. ANTANO PADUVIECIO GYVENIMAS. Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia TT. Pranciškonai. \$1.00
- PRIE VILTIES KRYŽIAUS, Kun. Dr. J. Prunskis. Išleido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsivertimai. 142 psl. Kaina \$1.00
- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS. Išleido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmadieniui ir šventadieniui. Kietais viršeliais. Kaina \$2.50
- DIDYSIS RAMYBĖS SALTINIS. Puiki maldaknygė. Surinko ir išleido Kun. Pr. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina \$4.00
- RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido Kun. Pr. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogi, puošniais viršeliais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina \$3.00
- ATLAIDŲ SALTINIS. Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas, 574 psl. Kaina \$3.75
- PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ — Kun. P. M. Juras, 111 psl. Kaina \$1.00
- KAIP TAPTI AMERIKOS PILIECIU. Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina \$1.00

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų. Parduodame

Ledą—Anglius—Coke—Aliejų—Oil Burnerius

BROCKTON-ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass. Tel. 189

Tel. SO 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI

447 W. Broadway
So. Boston, Mass.

OFISO VALANDOS:—
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare.
Sereidomis: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. dieną.

SO 8-2712 Res. BIG 9013

Dr. J. C. Seymour
LANDZIUS

Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausi, X-Ray aparatą Pritaiko akinius.

53 1/2 E. Broadway,
South Boston, Mass.

Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. AV 2-4026

J. Repshis, M.D.

Lietuvis Gydytojas

495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8

PARSIDUODA

Brocton - Montello, gražioje vietoje, su dideliu sodu, 2-ju šeimų namai, susideda iš 8 kamb. su voniomis, kieto medžio grindimis ir kitais iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egipto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centrinės Amerikos, Mexico, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžias. Įmerk Trejanką į ruginę ir gerks po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pokelį. Prisiunčiam į jūsų namus.

Kreiptis už Praną Lambertą dienomis ir vakarais 545 E. Broadway, So. Boston. Tel. SO 8-0606.

NAMŲ SAVININKAMS

Mes namus taisome, pentinamė iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvyrutę arba telefonuokite: John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

Užsisakykite Toniko-Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Saukite: **BORIS BEVERAGE CO.** J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšenė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. S. Boston 8-1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO-8-0948.
Izdininkė — Ona Šliaurė, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvardikarė — M. Matejoškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elžbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

PARSIDUODA 3 šeimų namas po 3-4-6 kambarius. Vienas flatas tuščias. Kaina labai prieinama. Dėlei informacijų kreipkitės pas V. Balukonį, 260 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. (27-1-3)

Albert R. Barker

Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išsaminuoti akis ir pritaikyti akinus. Mes padarome dirbtines akis. Tel. 6-194 Room 206

207 PARK BUILDING
Worcester, Mass.
275 Main St., Webster, Mass

SO 8-4476

Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS

315 E. Broadway
South Boston, Mass.

Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais

Vakarais Nuo 7 iki 9-tal. Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tal.

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos šaknis, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo mo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmučiausia saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egipto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centrinės Amerikos, Mexico, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžias. Įmerk Trejanką į ruginę ir gerks po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pokelį. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

AUTOMATIC LAUNDRY

Namie skalbti neapsimoka. Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalbsime gerai ir pigiai. South Boston, Mass. 396 W. Broadway, Lietuvis Charles J. Kay, sav.

Užsisakykite Toniko-Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Saukite: **BORIS BEVERAGE CO.** J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšenė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. S. Boston 8-1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO-8-0948.
Izdininkė — Ona Šliaurė, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvardikarė — M. Matejoškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elžbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass. Vice-Pir. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass. Protokolų Rašt. — Kazys Rusteika, 206 L St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass. Maršalka — Jonas Zalkis, 22 Beethoven St., Roxbury, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. SO 8-0948
Res. 37 Oriole Street,
WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA — 7-1233-W

Monuments and Markers
Cemetery Lettering
NASHUA MONUMENT CO.
83 Kinsley St. Tel. 2155-W
Nashua, N. H.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykai
Tel. S. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St.
Brocton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykai
Tel. Brocton 8-1580

WAITKUS
Funeral Home
197 Webster Ave.,
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas (Notary Public)
Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja, moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434.

W A I T T
FUNERAL HOME
30 Emerson Ave.
Brocton, Mass.
Edward J. Waitt
(Waitėkūnas)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykai
Tel. Brocton 3368

ZALETSKAS
Funeral Home
564 East Broadway
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia sermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOUTH BOSTON 8-2609

W. J. Chisholm
GRABORIUS
"Asmeniškai Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone.
Ofiso: Dexter 1-62
Namų: Pl. 6226

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

LAIKRAŠTIS

BOSTONO ŽINIOS

GANA TYLĖTI!

Lapkričio mėn. 29 d. Bostone įvyko antikomunistinis mitingas, praėjęs su didžiausiu pasisekimu. Žmonių susirinko pilna salė. Pranešėjai kalbėjo karštai ir turiningai. Tuo būdu paraginamas organizacijos National Womens Veterans Guild Bostone rado atgarsio ir pritarimo.

Lietuvių parapijos klebonas kun. Virmauskis pakvietė pulk. Andrių susirinkimą praveisti. Ugningai kalbėjo redaktorius Antanas Kneizys ir kun. K. Mažutis. Susirinkimas buvo informacinio pobūdžio. Protestus dėl Raudonosios Kinijos priėmimo bei pripažinimo kiekvienas rašo pats ir savo vardu.

Pirmasis kalbėtojas gražiai nušvietė padėtį, pabrėždamas, kad pražūtį mums gali atnešti faktas, kad iš vienos pusės komunizmas yra smerkiamas, iš kitos jis yra palaikomas. Tuo metu, kada geriausių Amerikos sūnų kraujas yra liejamas, atsiranda žmonių, kurie remia priešą. Jo mestas šūkis buvo: "aktyviai įsijunkime į kovą su slybinu komunizmu, pradėdami tą darbą savo protesto laiškas". Gana padoriems žmonėms sėdėti už vieno stalo su apgavikais

Antrasis kalbėtojas ragino klausytojus padėti Amerikos visuomenei pažinti tikrąjį komunizmo veidą, primindamas kiekvieno mūsų pareigą, visur ir visuomet skelbti pasauliui apie komunizmo padarytas skriaudas

Krikštai

Lapkričio mėn. 26 d., buvo pakrikštyta Barbora Ona, dukterė Prano ir Margaritos Selukų, gyv. 625 E. 8th St., ir Robertas Laurynas, sūnus Glenio ir Cecilijos (Petrikytės) O'Roak, gyv. 263 Bolton Street.

L.R.K.S.A. 94 kuopos narių dėmesiai

Kuopos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį, bažnytinėje salėje W. Fifth St., So. Boston, nuo 11-1 val. po pietų.

Šį sekmadienį t. y. gruodžio mėn. 3 d. tuo pačiu laiku įvyksta nepaprastas susirinkimas, nes bus renkama nauja 1951 metams valdyba ir senosios valdybos ataskaitos priėmimas. Norintieji apsimeklėti apraudo mokėsi, galės tai vietoje padaryti. Kviečiami seni ir nauji kuopos nariai skaitlingai dalyvauti.

Valdyba.

Mokyklos Vedėjas.

Iš Korėjos į Bostoną

atplaukia vienas iš didesniųjų JAV karo laivų "Worcester". Jis įplaukia penktadienį, gruodžio 1 d., apie 10:30 val. į Charlestown Navy Yard. Bus sutiktas visų uosto laivų sirėnomis. Karo laivas "Worcester" aktyviai dalyvavo Korėjos pajūrio kautynėse.

Atidarė naują krautuvę

J. Strazdas, atvykęs iš tremties ir ligi šiol gyvenęs Brocktone, persikėlė į Bostoną ir čia atidarė maisto produktų ir kitų prekių krautuvę. Krautuvė yra 372 Dorchester St., prie Andrew Station.

Naujas krautuvės savininkas J. Strazdas ligi šiol yra gyvai reiškęs lietuvių kultūriniam darbe. Reikia tikėtis, kad prekiaudamas jis dar labiau galės mūsų kultūrinį darbą paremti, o savo ruožtu jį parems savieji apsipirkdami naujoje krautuvėje. Linkime naujam biznieriui geros sėkmės.

Lituanistikos Mokyklos

Tėvų susirinkimas 1950. XI. 25. išrinko naują tėvų komitetą: Vaitkevičių, Baltienę ir Pilkinę. Nutarta steigti mokyklos knygynėlį. Aukų knygoms bus kreipiamasi į knygų leidėjus, laikraščių administracijas ir paskirus asmenis.

Lituanistikos mokyklą lanko 118 mokinių, dėsto 8 mokytojai. Tėvų susirinkimui pritarus, bus kviečiama dar pora mokytojų, kad būtų galima išskirti bent gausingas jungtines klases.

Padėkite įsteigti knygynėlį!

Lietuvių visuomenė, ypač mokinių tėvai, prašomi aukoti lietuviškų knygų steigiamajam Lituanistikos Mokyklos knygynėliui. Knygas galima siųsti mokyklai per mokinius, mokytojus, tėvų komitetą arba tiesiai atnešti šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 v. 30 min. p. p. į Lituanistikos Mokyklą (parapinės mokyklos namas).

Kalėdų Eglutė

Lituanistikos Mokykla rengia š. m. gruodžio mėn. 30 d. 3 val. p. pietų parapijos salėje (po bažnyčia). Bus vaidinama "Prakartėlė", ateis Kalėdų Senelis; įdomios dovanos, gausus bufetas. Į "Eglutę" kviečiami visi lietuvių vaikai su tėvais.

Prieš Kalėdas lankysis pas jus mūsų įgaloti dovanų rinkėjai. Malonėkite neišleisti jų tuščiomis.

Triukšmingas Piliiečių draugijos susirinkimas

Lietuvių Piliiečių draugijos So. Bostone susirinkimas įvykęs spalio 16, buvo gana triukšmingas. Draugijos pirmininkas adv. J. Grigalius buvo išvykęs dalyvauti ALT Centro posėdyje, tai susirinkimą vedė vice pirm. A. J. Vakauza ir J. Romanas. Be to, Mockus ir Vakauza žodžiu ir raštu padarė papildomus pranešimus. Priešingą mažumos raportą davė T. Grevis žodžiu, švaistydamosi nekultūringais išsireiškimais ir jokio konkretaus kaltinimo bei įtarimo nepateikęs. Kai prieta prieš balsavimo ir kai pasirodė, kad didžiama narių kelia rankas už raportą priėmimą, buvo sukeltas triukšmas ir kačių koncertas "naujos frakcijos", kuri nori savo kandidatus į valdybą pravesiti. Ji nekėpė jokio dėmesio į kontraktoriaus Kimučio detalius raštiškus paaiškinimus. Dėl triukšmo nebuvo galima tvarkingai nei susirinkimo užbaigti. Teisingai lietuvių patarlė sako: "Kas nieko neveikia, to niekas nepeikia". Pil.

Mirė Plevokienė

Ketvirtadienio rytą, lapkričio 30 d., Bostono miesto ligoninėje mirė Ona Plevokienė, 82 m. amžiaus, gyv. 445 E. 2nd St. Velionė pašarvota D. A. Zaletskų, laidotuvių direktoriaus koplyčioje 564 E. Broadway. Laidojama šeštadienį, gruodžio 2 d., 9 val. rytą iš Šv. Petro lietuvių par. bažnyčios Sv. Benedikto kapinėse. Giminingai Albina Plevokaitė ir Marijona (Plevokaitė) Poskell kviečia visus dalyvauti šermenyse ir laidotuvėse.

Audra padarė nuostolių ir Lietuvių Baldų krautuvei

Didžioji audra nuvertė du kaminius ir dalį mūrinės sienos nuo šalimais esančio namo ant lietuvių baldų krautuvės stogo. Griuvėsiai prakirto stogą. Lietus apgadino nemažai naujų baldų.

Lietuvių Baldų krautuvės, 326 W. Broadway, vedėjais yra p.p. Ivaškos.

Ištekėjo A. Tataronytė

Muzikos mokytoja Amelija Tataronytė ištekėjo už Vinco Jankausko, buvusio imigracijos stoties inspektoriaus New Yorke, o dabar išėjusio į pensiją. Tuo pačiu ji palieka Bostoną ir persikelia gyventi į Hoboken, N. J.

Pranešimas tremtiniams

Prašome visus Tremtinių Ratelio narius priešbaigiantis metams sumokėti nario mokesį. Pagal susitarimą So. Bostono Tremtinių Ratelio v-bos su p. V. Stelmoku, šią pareigą galima atlikti 545 E. Broadway (Ivo namų pardavimo kontoroje). Mokesčius ten galima įmokėti kiekvieną dieną, išskiriant sekmadienį, nuo 9 val. ryt. iki 8 val. vak. Pastoviai dežiuuojama nuo 7 val. iki 10 val. vak.

Ratelio Valdyba.

Apie tai yra malonu girdėti

Neseniai turėjau progos pažinti vieną labai simpatišką lietuvišką žydų šeimą, gyvenančią Kembridžiuje. Senutė motina, Emily Freeman, yra atvykusi iš Lietuvos prieš pirmąjį pasaulinį karą, tačiau kalba dar ir dabar gražiai, gryna lietuvių kalba. Dar daugiau: ji išmokė lietuviškai kalbėti ir čia gimusį savo sūnų, Charles Freeman. Ne tik lietuviškai kalbėti išmokė, tačiau sugebėjo jam įkvėpti ir meilę Lietuvai.

Kada aš jo pasiteiravau, iš kur jis tiek daug žino apie Lietuvą, gal yra buvęs Lietuvoje:

— Nesu Lietuvoje buvęs, tačiau mano mama apie Lietuvą man visą laiką daug pasakojė. Kaip aš galiu savo tėvų krašto kalbos nemokėti ir to krašto nepažinti? — Maloniai atsakė, nustebeš dėl mano tokio klausimo.

Čia aš prisiminiau, kiek daug grynų lietuvių po ilgesnio gyvenimo čia savo gimtąją kalbą yra gerokai primiršę, kalbėdami lietuviškai vartoja

jau daugiau angliškų žodžių, negu lietuviškų, ir iš tokios kalbos išsina tik kažkoks nedailus kratinys. Kiek daug yra tokių lietuvių, kurie jei jau šiek tiek ir išmoko čia gimusius savo vaikus lietuviškai kalbėti, tačiau neišvėpia savo tėvų žemei sentimentą, ją susidomėjimo.

Išsikalbėjus paaiškėjo, kad jis ir jo žmona yra medicinos technikai. Su šia profesija sekėsi sunkiai. Bandė eiti į prekybą. Tačiau karo laiku buvo pašauktas į armiją, žmonai vienai dar blogiau sekėsi ir krautuvė turėjo likviduoti. Šiuo metu jis dirba prie namų statybos ir kiekvieną vakarą atvažiuoja į ligoninę aplankyti savo jau seniai sergančią senutę motiną. Karo laiku yra buvęs Vokietijoje ir visur ieškodavęs ten lietuvių, kad jiems padėti, lietuviškai pakalbėtų. Ir jo motina, nors ir sirgdama, visą laiką rūpinasi, kaip dabar yra Lietuvoje, kaip praleis šaltą žiemą visur išblaškyti Lietuvos žmonėms.

St. Gedvainis.

CAMBRIDGE, MASS.

Kunigų permainos

Prašantiems kun. J. Dainiui ir kun. P. Bekšai, J. E. arkivyskupas Cushing iš mūš. parapijos iškėlė kun. J. Daunį į Saugus Sv. Margarietos airių parapiją, o kun. P. Bekšą į W. Lynn Svč. Jėzaus Širdies airių parapiją. Tose vietose yra ir lietuvių. Jų dviejų vieton atkėlė į Cambridge kun. J. Naudžiūną iš Green Harbor ir kun. Juozapą Petrauską iš Haverhill. Abudu gražiai lietuviškai kalba. Gaila buvo su pirmesniais kunigais skirtis, bet tokis buvo jų judvieji noras ir arkivyskupo patvarkymas. Vietinis

Pasikeitė vargonininkai

Nuo 15 lapkričio, p. J. Narkevičius pasitraukė iš vargonininko pareigų. Jo vietą užėmė buvęs ilgus metus vargoninku p. M. Karbauskas. Visi choristai skaitlingai lankosi į pratybas ir ruošiasi prie 40 v. atlaidams.

Novena į Nekaltąją P. M. Prasišėjimą

įvyks nuo lapkričio 30 d. iki gruodžio 8 d. Pamaldos bus rytais 8 val., vakarais 7:30 val. Pamokslus sakys kun. P. Aukštikalnis, S. J. Jis yra gerai prityręs ir iškalbus pamokslininkas.

Kartu su novenos pamaldomis bus ir metinės parapijos rekolekcijos. Taipgi nuo gruodžio 1 iki 3 įvyks 40 val. Švč. Sakramento garbinimo atlaidai. Pamokslai rytais 9 val., vakarais iškilmingi mišparai ir pamokslai 7:30 val. Visi prašomi dalyvauti visose pamaldose ir pasinaudoti Dievo malonėmis. 40-tė baigsis sekmadienį, gruodžio 3 d., vakare 7:30 val.

P. T. susirinkimas

Lapkričio 28 d. parapijos salėje įvyko P. T. (Parents & Teachers) susirinkimas. Susirinkime skaitlingai dalyvavo vaikučių lankančių parapijos mokyklą tėvai - motinos ir seselės mokytojos. Susirinkimą pradėjo klebonas kun. P. J. Juškaitis. kun. J. Petrauską paskyrė tos draugijos dvasios vadu. Jis.

KAS NORETŲ VAZIUOTI FLORIDON trijų savičių metu ir galėtų padėti vairuoti automobilį, lai atsišaukia "Darbininko" administracijoje: 366 W. Briadway, South Boston 27, Mass. Tel. South Boston 8-2680. (1-5-8)

KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

Thompson, Conn.

Šių metų lapkričio mėn. 28 d. pas Tėvus Marijonus, Thompson, Conn., įvyko Amerikos Kunigų Vienybės Naujosios Anglijos ir Hartfordo provincijų kunigų suvažiavimas, kuris praėjo gražioje darbo nuotaikoje. Suvažiavo 32 kunigai. Buvo svarstyta daug įvairių aktualių problemų, kaip pav., Federacijos veiklos pagyvinimas, Kat. Akcijos, lietuvių mokyklų reikalai, naujai atvykusių santykiai su seniau čia gyvenančiais ir kiti.

Suvažiavimui vadovavo kun. Valantiejus ir kun. Švagždys. Sekretoriavo abiejų provincijų valdybų sekretoriai: kun. Matutis ir kun. Bernatonis.

Išsamų pranešimą apie Kunigų Vienybės Seimą ir Federacijos Kongresą Pittsburge padarė Kun. Vienybės centro valdybos pirmininkas kun. Vasys. Diskusijose gyvai dalyvavo ypatingai kun. Vasys, kun. Juras, kun. Valantiejus, kun. Petraitis, kun. Švagždys, kun. Matutis, kun. Benesevičius, kun. Vaitiekūnas, kun. Yla, kun. Mažutis, kun. Klimas, kun. Vembrė ir k.

Suvažiavimui vadovavo kun. Valantiejus ir kun. Švagždys. Sekretoriavo abiejų provincijų valdybų sekretoriai: kun. Matutis ir kun. Bernatonis.

Išsamų pranešimą apie Kunigų Vienybės Seimą ir Federacijos Kongresą Pittsburge padarė Kun. Vienybės centro valdybos pirmininkas kun. Vasys. Diskusijose gyvai dalyvavo ypatingai kun. Vasys, kun. Juras, kun. Valantiejus, kun. Petraitis, kun. Švagždys, kun. Matutis, kun. Benesevičius, kun. Vaitiekūnas, kun. Yla, kun. Mažutis, kun. Klimas, kun. Vembrė ir k.

Lietuvių šeima pabėgo iš degančio namo

Sekmadienį, lapkr. 26 d., E. Cambridge prieš vidurnaktį kilo gaisras trijų aukštų name 332 Hurley St. Policininkai, pamatę besiveržiančias liepsnas iš antro aukšto, išbudino tris šeimas, vieną lietuvių, būtent, Joną Žuką, jo žmoną ir dukterį Eleną ir tokiu būdu išgelbėjo jų gyvybes. Žukienė ir jos dukterė Elena, 25, buvo nuvežtos į ligoninę, kur joms suteikta pirmoji pagalba.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

Nuo 11 iki 12 val. vidudienio.

WESX — 1230 kilocycles, Salem, Mass.

Šeštadienį, gruodžio 2 dieną, 11 valandą rytą, Lietuvių Radio Valandos programa. Iš WESX radio stoties — 1230 kilocycles, Salem, Mass. bus transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus šiuo adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway South Boston 27, Mass. Telephonai: South Boston 8-6608 arba Norwood 7-1449

Kas brangina lietuvių ir nori prisidėti prie jos išsągojimo ir išugdymo, tas remia vienintėlį vaikų mėnesinį žurnalą — "EGLUTĘ". Ji leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Prenumerata metams \$2.00. Užsakyk "Eglutę" bernaičiui ar mergaitėi Kalėdoms dovanėlę. Jie liks amžinai dėkingi.

KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS

ir MERGAITĖMS iliustruotas mėnesinis žurnalas lietuviškoji "EGLUTĖ".

Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas

Prenumerata metams \$3.00

Pinigus už prenumeratas siųskite administratoriui:

Rašyk:

Mr. A. Feldzius,

32 Wilder Street

Brockton, Mass.

Bostono Raudonojo Kryžiaus moterys savanorės rengia kalėdines dovanas Korėjos kariams.